

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

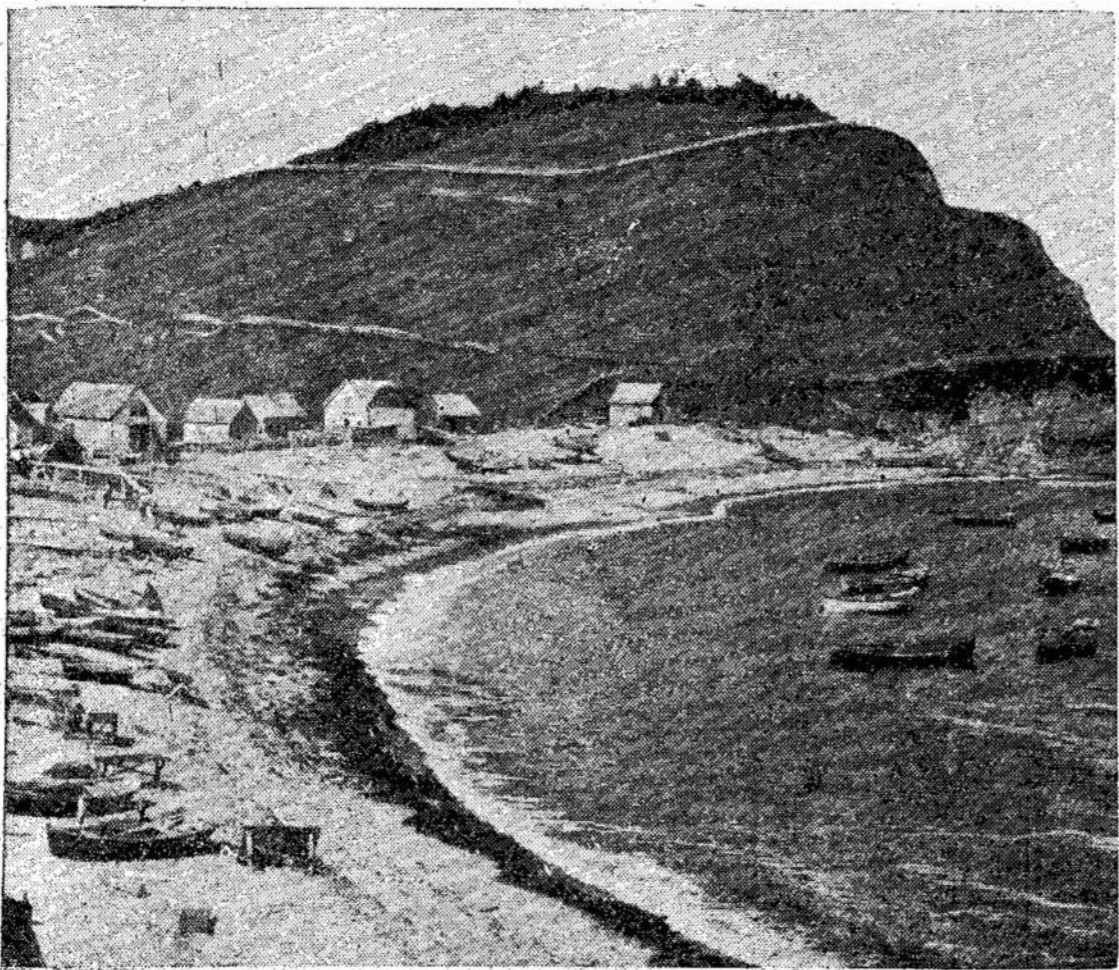
PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 878

PENKTADIENIS, RUPIČIO (AUGUST) 6, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVII

Ant šito kalno prie Rimoski kaimo ant Gaspé pussalio sudužo Airlines keleivinis

orlaivis su 29 miško darbininkais. Būryje buvo dvi moterys ir vienas vaikučiai, miš-

ko kirtėjų žmonos ir vaikas. Nelaimė įvyko didelės ūkams metu.

Sumažinami "Austerity" Taksai Ant Automobilių ir Kitų Svarbių Prekių

OTTAWA. — Federale valdžia skelbia, kad nukertami "austerity" taksai ant automobilių ir kitų prekių, o ant kai kurių ir visai panaikinti.

Minimi taksai ant automobilių buvo nuo 25 iki 75 nuosimčių. Pavyzdžiui, jei automobilis fabrikantas pardavė už \$1,200, tai tų taksų buvo 25 nuosimčiai arba \$300. Jei automobilis fabrikantas pardavė už \$2,000, tai taksų reikėjo mokėti jau 75 nuosimčius. Dabar bus tik 10

Vakarinių Jėgų Atstovai Kalbėjosi su J. Stalinu

MASKVA. — Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Francijos pasiuntiniai kalbėjosi su J. Stalinu per dvi valandas.

Pasiuntiniai išėję iš Kremliaus su šypsena veiduose. Manoma, kad pasikalbėjimas buvo pasekmingas.

Kai kurie užsieniniai komentatoriai spėja, kad buvo prieita susitarimo Berlyno reikalu.

nuosimčių ir visiems automobiliams.

Taksai numušami iki 10 nuosimčių ant automobilių, fonografų, gramafonų, radijo aparatų, fotografinių filmų ir daugelio kitų gaminių.

Visai nuimami taksai nuo elektrinių ir gesinių šaldytuvų, pečių, virtuvės priemonių ir daugelio kitų namuose plačiai naudojamų daiktų. Ant šių gaminių buvo 25 nuosimčiai taksų.

Kaip pamenate, šie taksai buvo uždėti tuomet, kai Kanadoje pasireiškė didelis amerikiečių dolerių krizis. Taksai buvo uždėti tam, kad suvaržyti importą iš Jungtinių Valstijų ir sutaupyti amerikiečių dolerius. Taip pat buvo suvaržytas eksportas tokių prekių, kurios buvo reikalingos namie.

Tuo pačiu sykiu valdžia ketina sugrąžinti subsidijas ant kviečių, naudojamų duonai Kanadoje, kad nepakiltų duonos kaina. Dabar, kaip buvo seniau pranešta, britai mokės, \$2.00 už bušelį kviečių, vietoj \$1.75. To pasekoj, kvietiniai miltai pabrangs. Valdžia už tai mokės subsidi-

jas, kad duona nepakiltų.

Taipgi atidaromos durys Kanados veršiukų ir avių eksportui į Jungtines Valstijas. Galvijų eksporto suvaržymas, atrodo, pasiliks ir toliau. Apie tai valdžia nieko nesako šiuo tarpu.

Sovietai Padarė Eilę Sutarčių Prieš Agresiją

WASHINGTONAS. — Tarybų Sąjunga pasiskubino sudaryti visą eilę prekybos ir prieš agresiją sutarčių su Europos šalimis.

Prieš agresiją sutartys padarytos su Čekoslovakija, su Rumunija ir keliomis kitomis šalimis. Prekybos sutartis pasirašyta su Šveicarija, Danija, Norvegija, atnaujinta sutartis ir su Anglija ir Belgija.

Kai kurie politiniai stebėtojai mato tame Sovietų laimėjimus prieš Amerikos užsienio politiką. Šalys, kurios pirmiausia šaltai atsinešė į sutartis, kad ir prekybos, pastaruoju metu daro tas sutartis su TSRS.

Bengough Šaukia Unijų Atstovus į Pasitarimą

OTTAWA. — Kanados darbininkų organizacijos rimtai žiūri į laivų kompanijų žygius prieš jūrininkus, kurie jau ilgas laikas kaip streikuoja. Percy Bengough, Amatų ir Darbo Kongreso prezidentas, šaukia savo afiliacijų atstovų konferenciją dėl pasitarimo, ką daryti, kad laivų kompanijos būtų priverstos laikytis įstatymų ir sutarčių su darbininkais.

Mainieriai Dirba už 16 Centų į Dieną

LAKE SUCCESS. — Pietų Afrikos Sąjungos valdomoj Pietinėj Afrikoj negrai angliakasiai dirba už mizeriai žemas algas — tik 16 centų į dieną. O negrai sudaro 90 nuosimčių šalies gyventojų.

Šį kaltinimą Pietų Afrikai padarė Francis Sayre, Jungtinių Valstijų delegatas, ir kelių kitų šalių atstovai iš Jungtinių Tautų Globos Komiteto.

Sovietų atstovas Semion Carapkinas dar rūsčiau smerkė baisų išnaudojimą Pietų Afrikoj. Jis sakė, Pietų Afrikos valdžia turėtų būti pasmerkta, kad su ja kitos šalys nieko bendro neturėtų.

Jis taipgi pareiškė, kad Pietrytinė Afrika neteisėtai prijungta Pietų Afrikai mirusios Tautų Lygos mandatu.

KRUPO GALVA GAVO 12 METŲ KALĖJIMO

NURENBERG. — Alfred Krupp von Bohlen und Halbach, Kruppo amunicijos fabriko paveldėtojas, gavo 12 metų kalėjimo už išnaudojimą vergų darbininkų ir plėšimą kraštų, kurie buvo nacių okupuoti. Kiti 10 Kruppo pareigūnų taipgi nutėisti nuo trijų iki 12 metų kalėjimo už tuos pačius nusizengimus.

Amerikiečių militarinis tribunolas, tačiau, išteisino juos kaip kariškus kriminalistus, atsakomingsus už karą kartu su Hitleriu.

Konferencija įvyks rugpjūčio 5-6 dienomis.

Unijos taipgi planuoja siųsti delegaciją į liberalų konvenciją. Bus atsikreipta į liberalų parlamento narį David Croll, kad jis perduotų liberalų konvencijai unijistų reikalą.

Unijos sako, kad valdžia turi imtis žygių prieš kompanijas, remdamosi pačios valdžios skirtų tyrinėtojų Brockingtono ir McNish raportu, kuriame buvo pasakyta, kad kompanijos laužo ne tik Kanadoj senai prigijusią praktiką, bet ir įstatymus, kuriuos išleido valdžia.

Unijų atstovų konferencija įvyks tomis pat dienomis, kaip ir liberalų konvencija. Tas rodo, kad Amatų ir Darbo Kongresas yra atkreipęs reikiamą atydą į jūrininkų reikalus.

Idomu pažymėti, kad ir Kanados Darbininkų Kongreso unijos kreipia tinkamą atydą į šį unijistams taip svarbų reikalą. Kai kuriose vietose, kaip Cornwall, vietinės unijos rengiasi eiti į simpatijos streikus.

Unijos jau įsitikino, kad laivų kompanijos yra tikrai pradžia atakų ant unijų. Jos žino, kad jeigu laivų kompanijoms pavyks, tai jas seks ir kitos.

Dunojaus Kontrolės Konferencija Neina Kaip Vakarai Nori

BELGRADAS. — Dunojaus kontrolės konferencija neina taip, kaip vakarinės jėgos norėtų. Kas idomiausia, kad šioj konferencijoj jos susiduria su tokia situacija, kokioj būna rytinės jėgos Jungtinių Tautų organizacijos susirinkimuose.

Rytinės šalys šioj konferencijoj sudaro septynius balsus, tuo tarpu vakarinės jėgos tik tris. Ketvirtoji (Austrija) dalyvauja tik kaip stebėtoja.

Dunojaus šalys davė suprausti vakarinėms jėgoms, kad jos stovi už tai, kad Dunojus būtų Dunojaus kraštų kontrolėj. Jugoslavija stovi su rytiniu bloku.

Pasidairius Po Kanada

ko provincijoj rinkimėje Tautininkų Sąjunga (Union Nationale) su Maurice Duplessiu priešakėje. Iš 92 vietų, ji gavo 82. 1944 metų rinkimuose ji išrinko tik 48 atstovus.

Liberalai pasirodė labai silpnai ir Kvebeko provincijoj. 1944 metais jie buvo išrinkę 37, o šiuose rinkimuose išrinko tik 8.

Socialistinė CCF pirmiau turėjo vieną atstovą, o dabar neturės nei vieno. Patys dešinieji (Bloc Populaire) turėjo keturius atstovus, o dabar neišrinko nei vieno.

Manoma, kad ir nepriugulmingasis atstovas palaikys tautininkus. Vienas iš nacionalistų taipgi greičiausiai bus tautininkų šalininkas. Tokiu būdu, tautininkai sudarys 84 balsus prieš 8 liberalų.

Yra manoma, kad Kvebeko rinkimų pasekmės padarys įtaką liberalų ir konservatų konvencijas, kuriose bus renkami vadai. Užsienio reikalų ministerio St. Laurent prestižas nuo šių rinkimų labai nukentėjęs ir jis turės mažiau progų tapti liberalų vadu ir Kanados premjeru.

Iš kitos pusės, Duplessio laimėjimas pakelsias George Drew markę konservatų vadus.

Rinkimai Kvebeke, be abejonės, uždavė smūgį liberalų partijai. Ji negalės taip greitai atsigausti. Ne vieną liberalą privens pagalvoti, kodėl jie taip susmuko, nors prieš Duplessio atėjimą jie

valdė provinciją per 33 metus.

Kurie sekė rinkiminę kampaniją, aišku, daro išvadą, kad liberalai neturėjo programos, kuri patrauktų žmones. Liberalų vadas Godbout tikrai puolė Duplessį, visai jį šmeiždamas. Pasirodo, kad šmeižtai žmonių nepatraukia, nežiūrint to, kad ir prieš dešiniuosius atsukti. Žmonėms reikia duoti palengvinimus. Tuo tarpu liberalai tokių palengvinimų neturėjo.

Sustreikavo liberalo parlamento nario Dionne merginos, dirbančios jo tekstilės fabrike. Jų tarpe randasi apie 80 lenkaičių, kurias jis atsivežė iš Vokietijos.

Jos nedalyvauja aktyviai, bet palaiko solidarumą su unijistais ir neina dirbti. Jos irgi mato, kad atlyginimas tiesiog ubagiškas.

Jis atsigabeno visą šimtą, o dabar nėra nei 80. Maryti, kad virš poros desėtkų mergaičių jau pasišalino.

Nejudomo turto apkainuotojai Edmontone teigia, kad Edmontonas labai sparčiai auga. Per metus laiko jo gyventojų skaičius paaugęs 8,609 asmenimis.

Šių metų birželio 30 dieną paskelbtais duomenimis, Edmontone dabar gyvena 126,609 asmenys. Tai gana didelis miestas.

Edmontonas buvo įsteigtas 1795 metais, kaip prekybos punktas. Tą punktą tuomet įsteigė Hudson's Bay kompanija. 1807 metais jis

buvo sudegęs ir apleistas. Iš naujo prasidėjo jo atkūrimas tikrai apie vidurį XVIII šimtmečio. Miestu buvo įkorporuotas 1904 metais.

Edmontono augimui daug padedąs aliejaus atradimas jo apylinkėje.

Earl Falls, Ontarijoj, atidaryta nauja hidroelektros stotis 7,500 arklių jėgos. Ji aptarnaus daugiausiai kasyklas.

Iki 1951 metų pabaigos, būsia paleista dar 1,000,000 arklių jėgos hidro elektros stočių Ontarijoj.

Kanadietis

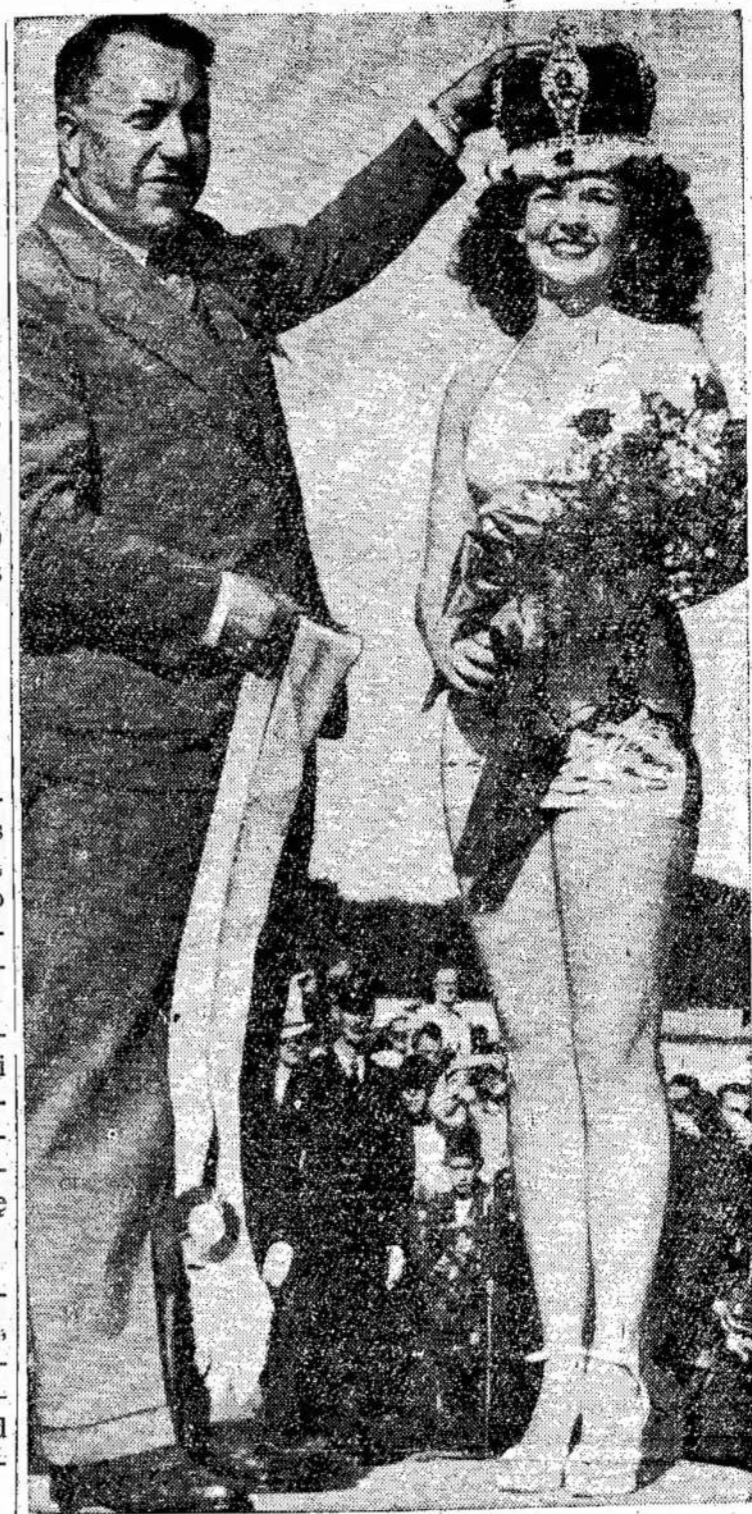
PASITRAUKĖ VENGŖŲ PREZIDENTAS TILDY

BUDAPEST. — Rezignavo (atsistatydino) Vengrijos prezidentas Zoltan Tildy, kuomet valdžia areštavo jo žentą Viktorą Csornokį, buvusį Zemės Savininkų Partijos vadą.

Caornoki suimtas už šnipinėjimą Anglijai, Amerikai ir kitiems vakariniams kraštams ir už dalyvavimą sąmoksle su fašistais, siekusiems nuversti demokratine Vengrijos Respublika.

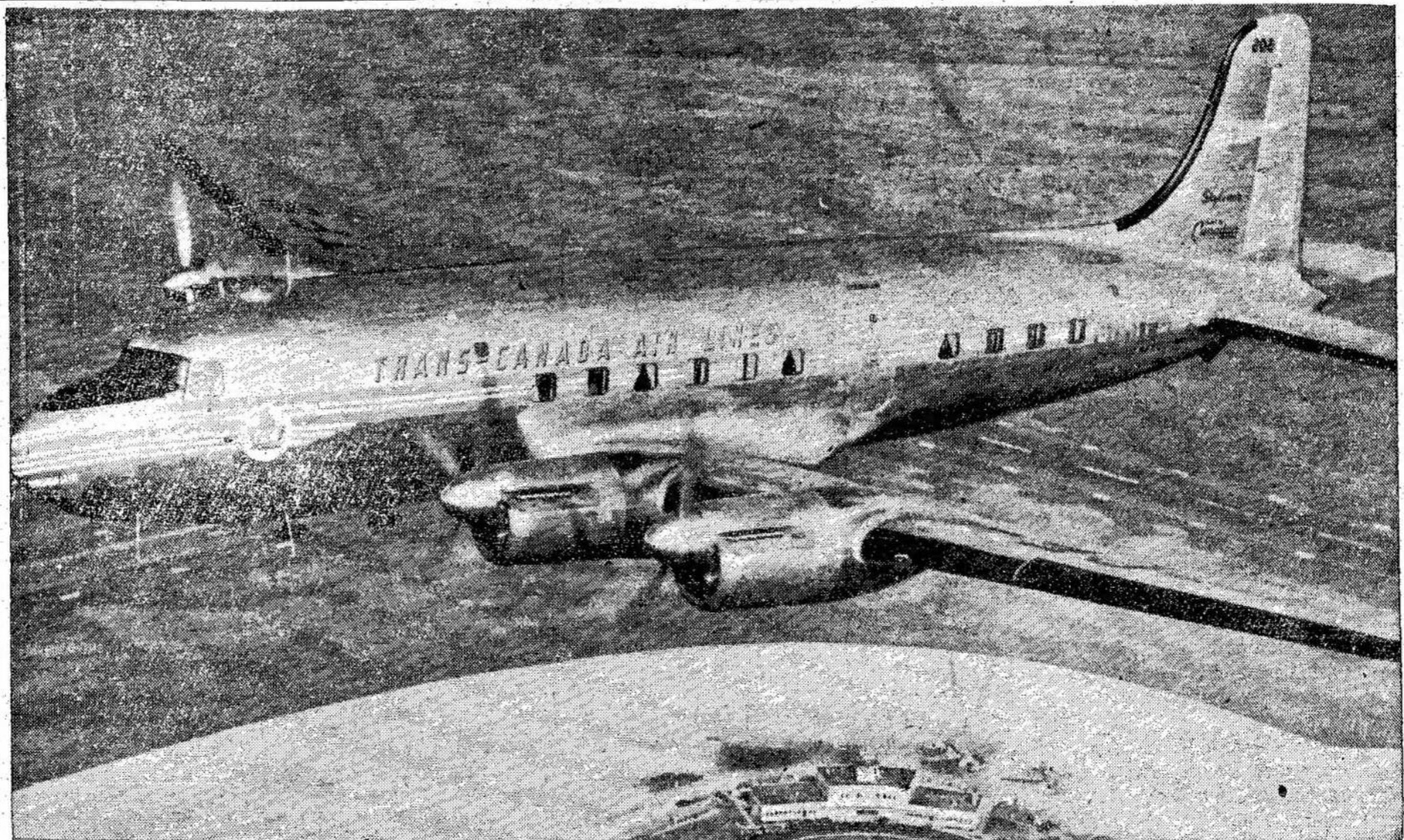
NEW YORK. — Rugpjūčio 5 d. apie 5,000 žmonių, atstovaudami pažangias organizacijas, važiuos į Washingtoną reikalauti, kad Kongresas išleistų reikalingus liaudžiai įstatymus.

WASHINGTON. — Versitino rekrutavimo direktorius gen. L. B. Hershey patvarkė pirmiausiai draftuoti 25 metų amžiaus vyrus. Jie bus pašaukti tarnybon spalio pradžioje.

Toronto miesto majoras H. E. MacCallum karūnuoja "Miss Toronto 1948". Ji yra Miss Florence Ferriman, 20 metų amžiaus gražuolė. Pra-

ėjusių metų Miss Toronto buvo išrinkta visos Kanados gražuole — Miss Canada. Tai buvo Miss Margaret Marshall.

čia matote nuotrauką vieno Kanadoj (Montreale) gaminamų orlaivių, kurie vadina-

mi North Star vardu. Jie gali nešti iki 40 keleivių. Britai davė užsakymą dėl 22 to-

kių orlaivių. Jie kainuos \$14,000,000. Išeina, kad vieno tokio orlaivio pagamini-

mas atsieina virš \$636,363. Britanijos darbininkai, gaminą taipgi didelius trans-

portinius orlaivius, protestuoja prieš pirkimą Kanados orlaivių.

Wal

PHILARY A. W. Progresnaciją įdėjo sekto Roosje už ta ve.

Kalbėsiniamė parke, Vtinių Vatas, smėmano dnu karin diktavo Stryto t Wallace

Reakcij Baltus

— Už Roosevel Truman Rūmus; jau ir H

Valdži krizės š ir žibalo Vidun s o tapo rie supla dą ir st mus val jieji va mo polit Piana žmonės shington šmėklos. naikinim vedžioja na.

Ir ką sunkiai ne taiką konomin vis auga Ne gyve tūkstanė guose ka kijoj, I Taip, tu bet jis st Berlynas

Pasau kreiptos karo t Prie toki tumo po Aš vis rinu, k preziden būtų jol Aš užtil jau seni su Sovie tais kari kais nep amerik suomenė

Ka

Vokie pasaulin mes nes vietų Sa įvelti į t ypatinga

Wallace Išdėstė Progresyvės Partijos Programą už Taiką ir Žmonių Gerovę

PHILADELPHIA. — Henry A. Wallace, priimdamas Progresyvės Partijos nominaciją į prezidentus, pasižadėjo sekti velionio prezidento Roosevelto politiką kovoję už taiką ir liaudies gerovę.

Kalbėdamas didžiame masiniame susirinkime Shibe parke, Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų vice-prezidentas, smerkė dvipartinę Trumano demokratų-republikonų karinę politiką, kurią padiktavo pelnagaudžiai Wall Stryto trustai ir generolai. Wallace sakė:

Reakcijos ir Karo Šmėklos Baltuosiuose Namuose

— Už vienos dienos po Roosevelto mirties Harry Truman atėjo į Baltuosius Rūmus; o po 46 dienų ten jau ir Hooveris buvo.

Valdžion atėjo didžiosios krizės smėklos, bankininkai ir žibalo versmų diplomatai. Vidun sumaršavo generolai, o tapo pašalinti žmonės, kurie suplanavo socialę apdraudą ir statė gyvenamus namus valdžios lėšomis. Naujieji valdonai įvedė "kietumo politiką".

Planavusieji gyvenimui žmonės buvo išstumti iš Washingtono, o sukviesti o s smėklos, kurios planuoja sunaikinimą. Karininko ranka vedžioja diplomato plunksną.

Ir ką mes dabar turime po sunkiai laimėtos pergalės? ne taiką, bet kardą; ne ekonominių teisių bilių, bet vis augantį blygybių bilių. Ne gyvenimą, bet dešimtis tūkstančių mirčių bereikalinguose karo laukuose — Graikijoje, Palestinoje, Kinijoje. Taip, turime vieną pasaulį, bet jis sustingęs nuo baimės.

Berlynas — Degas Šaltojo Karo Taškas

Pasaulio akys šiandien atkreiptos į degantį šaltojo karo tašką — į Berlyną. Prie tokio tai galo veda "kietumo politiką".

Aš visu nuoširdumu užtikrinu, kad jeigu aš būčiau prezidentas, tai šiandien nebūtų jokios krizės Berlyne. Aš užtikrinu jus, kad mes jau seniai būtume susitarę su Sovietų vyriausybe ir kitais kariniais mūsų talkininkais nepaaukodami nei vieno amerikiečio principo nei visuomenės reikalo.

Karinis Vokietijos Gyvenimas

Vokietija bus kiekvienos pasaulinės krizės širdis, kol mes nesutaisykime su Sovietų Sąjunga. Mes esame įvelti į tokia politiką, kurios ypatingas tikslas yra tiktai

šis — atgaivinti galybę tų fabrikantų ir kartelis tų (trustininkų), kurie sveikino Hitlerį ir finansavo jo fašizmą ir karą.

Mums pasakoja, kad vakariniame Vokietijos ruože šiandien gyvuoja "taika su teisybe". Tai yra taika, kuri ten atstato karinę pramonės jėgą. O tą teisybę vykdo vietiniai teisėjai, kurių 70 nušimčių buvo nacių valdininkai. Karinė vokiečių pramonė vėl kyla — ir jos vedėjai yra tie patys Kruppai ir I. G. Farben trusto žmonės, kurie Vokietiją pavertė Hitlerija.

(Čia Wallace priminė, kaip Trumano valdžia, pasitarus su republikonais, atmetė savo ambasadoriaus Maskvoj pasiūlymą dėl taikių derybų su Sovietų vyriausybe. Paskui Trumanas paneigė Wallace'o laišką Stalinui dėl ramių pasitarimų ir Stalino sutikimą.)

Generolai reikalauja griežtų veiksmų dėl Berlyno.

Jei Franklinas Rooseveltas šiandien būtų Washingtono, tai nebūtų jokios krizės Berlyne. Jau seniai abiejų šių kraštų vadai būtų su šaknimis išrovę to susidūrimo priežastis.

Tautos Nenuperkamos

Kokia būtų nauda Amerikos visuomenei iš karo dėl Berlyno? Gal tik nauda tūliam privačiam Wall Stryto interesam. . . Dillonui, Readiui ir tarptautiniams bankininkams. Dillonas, Reado auklėtinis, karinių jėgų sekretorius Forrestal ir generolas Draper ir Dewey'o Wall Stryto advokatas, John F. Dulles yra didieji valdžios patarėjai šiuo klausimu, bet aš dar neužtikau nė vieno amerikiečio, kuris norėtų paaukoti savo gyvybę Dillonui, Readiui apginti.

Europos žemyne nėra nė vienos tautos, kuri būtų pasirošius duoti karo laukui armiją, ginti anglų-amerikonių politikai.

Mes galime doleriais nupirkti generolus, bet mes negalime nupirkti karo meto armijų. Mes negalime nupirkti savizudystės. Mes galime nupirkti valdžias, bet negalime nupirkti tautas.

Kalbama, kad jei griežtai neveiksime, tai prarasime įtaką. Trumanas gali prarasti įtaką. Dulles gali prarasti įtaką. Bet Amerikos žmonės nenustos įtakos, reikalaudami pamatinių diskusijų dėl taikos. Mūsų įtaka Vokietijoje pradėjo skęsti, kuomet mes padalinome Vokietiją ir įsteigėme vakarinę jos sritį (atskirą "valstybę"), kaip amerikiniai - angliška

Puerto Rico, kaip koloniją. Kuomet mes tatau padarėme, mes apleidome Berlyną politiniai, ir mes nieko negalime prarasti, jeigu atsiskyrime nuo Berlyno kariniai, siekdami taikos.

(Amerikonai ir anglai padarė Frankfurtą prie Maino vakarinės vokiečių valstybės sostine.)

Jeffersono ir Lincolnio Partijų Graboriai

Jeffersonas įkūrė Demokratų Partiją pirm 150 metų. Jinai tapo palaidota Philadelphiaje praėjus savaitę. Jeffersono partija mirė Trumano rankose. Republikonai su savo Dewey'u palaidojo Lincolnio partiją. Trumanas ir Dewey yra kapinių partijų kandidatai. Jie atsidavę didiesiems karininkams ir didžiajam auksui, imperializmo politikai.

Tartis su Sovietais

Aš stoju už taikas derybas su Sovietų valdžia, už apsaugojimą tų amerikiečių gyvybių, kurie dabar verstinai imami kariuomenėn.

Pogresyvės P-jos Platforma

PHILADELPHIA. — Progresyvės Partijos suvažiavimas vienbalsiai priėmė platformą-programą rinkimiam vajui už Henry Wallace, kandidatą į prezidentus, ir sen. Glen Taylor — į viceprezidentus.

Platforma smerkia dvipartinę Trumano demokratų ir republikonų politiką, kuri nusako didieji kapitalistai. Ta politika stumia link atominio karo, kelia kainas ir naikina pilietines laisves.

Už Taiką, prieš Marshallo Trumano Planus

Progresyvės Partijos platforma reikalauja:

Taikai susitarti su Sovietų Sąjunga; nesikišti į svetimų kraštų vidurinius reikalus; pilnai pripažinti Izraelio valstybę ir priimti ją į Jungtines Tautas.

Panaikinti verstina kariuomenės tarnybą taikos metu.

Atmesti Marshallo planą ir Trumano mokymą prieš komunizmą; padėti buvusiesiems kariniams talkininkams atsteigti savo gyvenimą per Jungtines Tautas.

Uždrausti atomines bombas.

Sustabdyti karinę paramą reakcinėms, fašistinėms valdžioms Kinijoje, Graikijoje, Turkijoje, Viduriniuose Rytuose ir Lotynų Amerikoje.

Mes išieškojame 20 milijonų dolerių per metus šaltajam karui. Bet jeigu tik 2 milijonai dolerių per metus būtų panaudoti pasaulinei sveikatai, tai galima būtų nušluoti nuo žemės veido džiovą, šiltines, maliariją ir cholera!

Prieš Raudonbaubius

Milijonai amerikiečių žino, jog ne Kremlius, ne komunistai davarė kvortą pieno iki 24 centų ir mėsos svarą iki \$1.30.

Aš pasižadu visom jėgom kovoti prieš šlykštų Tafto-Hartley'o įstatymą, pagal kurį valdžia teismų drausmėmis (indžionkšinais) smaugia laisvasias mūsų darbininkų unijų organizacijas.

Aš pasižadu kovoti, kad būtų sumušta infliacija, kad būtų sustabdytas šaltasis karas ir pažabota žiauri monopolijų pelnagrobystė. Aš stoju už pilietinių teisių lygybę visiems, už planingą gamybą dėl taikos ir žmonių gerovės, už gyvenamųjų namų, mokyklų ir ligoninių statymą, už pažangaus kapitalizmo programą, kuri apgintų nuo monopolistų nagų. Aš pasižadu kovoti prieš žmogžudžius (linčininkus).

Aš priimu paramą visų tų, kurie remia tokią taikos ir gerovės programą, kurie tikrai tiki demokratija.

Harry Houle, torontietis, su "muskiu", kurį sugavo Sturgeon ežere išvykęs žuvauti pirmu kartu. Muskis sveria 23 svarus.

nebrangių gyvenamųjų namų, o per 10 sekamų metų 25 milijonus tokių namų.

Įvesti kainų kontrolę. Išleisti įstatymus prieš linčiavimą, prieš taksų ėmimą už teisę balsuoti rinkimuose, taipgi įstatymais įvesti teisingą samdą. Nustatyti ne mažiau kaip dolerį būtinos algos už darbo valandą.

Panaikinti valdžios darbininkų-tarnautojų "ištikimybės" kvotimus.

Atmesti Tafto-Hartley'o įstatymą, sumušti Mundto-Nixono bilių ir kitus panašius sumanymus.

Išleisti sveikatos apdraudimo įstatymą.

Sutvarkyti taksus pagal žmonių išgalę juos mokėti.

Už Konstitucines Laisves Komunistam ir Kt. Grupėm "Progresyvė Partija, — sako jos platforma, — kovos už konstitucines teises komunistam ir visom kitom politinėms grupėm reikšti savo nuomones, kaip už pirmąją liniją dėl demokratinės tautos laisvių apgynimo."

BRITŲ MILITARISTŲ KONFERENCIJA

LONDONAS. — Ministrų pirmininkas Attlee sušaukė savo rezidencijon Britanijos armijos, laivyno ir aviacijos vyriausiųjų štabų viršininkus. Konferencijoje bus aptarta klausimas, susijęs su demobilizacija, kuri buvo motasi praveisti, bet kuri dabar, sakoma, bus sulaukta "dėl Berlyno krizės".

Senatvės Pensijos Visiems

Užtikrinti \$100 pensijos per mėnesį visiems sulaukusiems daugiau kaip 60 metų amžiaus.

Per dvejus artimiausius metus pastatyti 4 milijonus

Liaudies Balsas

VIENINTĖLIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠEINA SYKIŲ SAVAITĖ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPIKITE: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

KLERIKALIZMAS TARP PABĖGĖLIŲ

Iš amerikiečių spaudos aiškiai matosi, kad pabėgėlių kempėse Vokietijoje viešpatauja klerikalai. Kitų srovių žmonėms, ypač liaudininkams, yra gana sunku, nes juos visaip varžo. Sakoma, kad buvęs Lietuvos ūkininko redaktorius Vincas Oškinis, jau 60 metų amžiaus žmogus, buvo labai persekiojamas. Už tai jis, su daugeliu kitų, grįžo Lietuvon. Klerikalai turi savo rankose šelpimą, kurį jie gauna iš Jungtinių Valstijų lietuvių per BALF, kuriame viešpatauja taipgi klerikalai.

Aną dieną Kanados laikraščiuose tilpo mažutė žinutė, kaip 500 lietuvių dipukų buvo suvažiuavę į Hamiltoną išpažinties ir komunjios. Hamiltonan važiavo iš Toronto ir kitų vietų. Čia irgi buvo "nepatogu" atsilikti nuo kitų, nevertinti išpažinties. Jei kaip, dar paskaitys bedieviu, bolsaviku. Nors čia ne Vokietija, tačiau ir čia klerikalų ranka toli siekia.

Įdomu, kad žmonės, kurie skaitosi išsimokslinę, duodasi taip už nosies vedžioti. Prasimokslinusiame žmogui būtų gėda trintis apie klausyklas ir pasakoti "griekus" kungėliui, kurs gal ne mažiau "griechija" už kitus.

Pasirodo, kad žmogų galima pavergti ne tik ekonominiai, bet ir dvasiniai. Didesnio pavergimo, kaip išpažinties, negali būti. Čia žmogus yra priverstas išpasakoti savo gyvenimo paslaptis tokiam pat žmogui, kaip ir jis, o jei jis to nedarys, tai bus skaitomas prakeiktas.

ankstyvesni imigrantai buvo mažiau mokslo matę mokyklose, bet jie buvo daugiau apsišvietę. Jų negalėjo išnaudoti dvasiniai išnaudotojai. Jie turėjo savigarbą ir neklausė jokių pasakorių.

Mes stovime už laisvę žmonėms tikėti, kam jie nori, bet mes taip pat esame įsitikinę, kad religinis žmogaus pavergimas taip pat žemina žmogų, kaip ir ekonominis pavergimas. Mes linkime naujiems ateiviams pasiliuosuoti iš tokio pavergimo ir būti laisvais protautojais ir pirmieisiais, o ne klausyklų vergais.

GIME NAUJA PARTIJA

Reakcinė spauda bandė paneigti taip vadinamos trečiosios partijos kilimą Jungtinėse Valstijose. Ypatingai ji daug pastangų dėjo tam, kad padaryti ją kuo raudoniausia. Tačiau praėjusi jos konvencija Philadelphiaj parodė, kad šis judėjimas yra daug platesnis ir daug reikšmingesnis, negu iki šiol buvo manoma net pažangiuosiuose rate-liuose.

Konvencija parodė, kad šiame judėjime dalyvauja didelė dalis demokratų, unių vadų ir intelektualų, kaip ir pažangiečių. Progresyve Partija, kuri buvo pagimdyta šioj konvencijoj, apima visus sluoksnius ir visus demokratiškesnius elementus.

Šios partijos gimimas yra daug didesnis, negu kad buvo demokratų ir republikonų partijų. Ši partija iškarto stoja kaip galinga jėga. Demokratų ir republikonų partijos negalės numoti su ranka. Jos įtaka jau dabar didelė, o kai prasidės rinkiminės prakalbos, ji dar labiau išsaugos. Nebus perdėta, jei pasakysime, kad valdžia rimtai išsigandusi. Ablava ant komunistų veikiauusiai yra tampriai susirišusi su šios partijos atsiradimu.

Jungtinių Valstijų partijų istorija eina labai tiesia linija. Demokratai atsirado pasekoj kovos prieš federalistų partijos reakciją. Demokratų vadu buvo Thomas Jeffersonas, kurio vardas Jungtinių Valstijų istorijoj bus visomet labai garbingas. Kada demokratai surambėjo, gimė republikonai su Abraham Lincolnu, tuo vergijos priešu, priešakyje. Dabar gimė Progresyve Partija su Henry A. Wallace priešakyje.

Henry A. Wallace gaili kai kam atrodyti "raudonųjų agentu", bet istorija savo laiku jį gali įrašyti kaip Jeffersoną ir Lincolną. Henry A. Wallace pradėjo judėjimą, kuriam priklauso ateitis. Iš Progresyves Partijos platformos matosi, kad ši partija apima viską, kas šiandien yra ge-

KAS NAUJO PASAULYJE

Francijos valdžia perorganizuota. Perorganizuojant ją, visai išmestas Bidault, kurs ejo užsienio reikalų ministerio pareigas. Sakoma, kad jis išmestas už tai, jog palaikė britų ir amerikiečių planą dėl Vokietijos.

Francūzų žmonės atsimeina, kad Vokietija puolė Franciją du kartu ir pridare daug nuostolių. Tuo tarpu amerikiečiai ir britai nori vėl padaryti Vokietiją galin-gą.

Nauju užsienio reikalų ministriu yra buvęs premjeras Sumanas.

Jeigu tiesa, kad rusai norėjo priversti vakarines jėgas atnaujinti svarstymą visos Vokietijos klausimo, tai jie laimėjo. Vakarinės jėgos jau sutinka svarstyti visos Vokietijos klausimą.

Savo notoj Tarybų Sąjungai, britai, amerikiečiai ir francūzai siūlo svarstyti ne tik visos Vokietijos klausimą, bet ir daugiau. Jie nori pridėti Austriją ir Triestą.

Ar bus kas iš tų diskusijų, dabar sunku pasakyti, bet reikia manyti, jog reikalas bus pastumėtas pirmyn. Nuo to laiko, kada tarėsi didžiųjų jėgų užsienio ministriai, daug laiko praėjo. Visos šalys daug naujo patyrė ir pamatė, ant kiek praktiški jų planai. Galimas daiktas, kad jos dabar bus išmintingesnės ir lengviau susikalbės.

Tarybų Sąjungos spauda kaltino Tito, kad jis eina tuo keliu, kuriuo nuėjo vienas iš Francijos komunistų vardu Doriot. Niekas negali garantuoti, kad jis nenueis tuo keliu.

riausia ir kilniausia. Jeigu ji laimėtų ir igyvendintų šią platformą, Amerka vėl pagarsėtų po visą pasaulį kaip laisvės ir demokratijos šalis.

Mums, kaip Jungtinių Valstijų kaimynams, labai svarbu sekti Jungtinių Valstijų politiką, nes nuo jos labai daug priklausoma ir mūsų šalies gyvenimas.

Penkmečio žingsniai

VLADAS MOŽURIONAS

Nauji darbai, nauji troškimai gimsta,
Ir jėgos kaupiasi ir veržias iš širdies.
Skambėkite, galingi darbo žingsniai, —
Tegul jus būsiami laikai girdės!

Nušvitę saulėje aukšti auksiniai bokštai,
Ir parkų vėsoma, ir miestų gaudesys —
Bus ta šviesi diena, kurios mes šiandien trokštam
Kuriai mes dirbame šiam penkmetį visi.

Nauji darbai, nauji troškimai gimsta
Ir jėgos kaupiasi ir veržias iš širdies.
Skambėkite, galingi darbo žingsniai!
Tegul jus būsiami laikai girdės!

Vilnius, 1947.I.3

kada įvyko eksplozija.

Toj pačioj įmonėj didelė eksplozija buvo 1921 metais. Tuomet žuvo 600 darbininkų.

Jungtinių Tautų sekretoriatas labai pasipiktinęs Jungtinių Valstijų valstybės sekretoriaus Maršalo primetimu, būk daug Jungtinių Tautų tarnautojų yra šnipai.

Girdi, bus įsteigtas komitetas tyrinėjimui asmenų, kurie atvyksta iš kitur kaip Jungtinių Tautų tarnautojai arba pagalbininkai.

Amerikiečiai pradėjo baugintis visko. Ar neišvys jie iš savo šalies pačios Jungtinių Tautų organizacijos.

Jugoslavai numetė planą sujungti su Jugoslavija Bulgariją ir Albaniją. Girdi, pasikeitus situacija sunaikinus sąlygas tokiam susijungimui.

Situacija pasikeitė dėl to, kad Jugoslavijos vadai susikėlė nedraugišką atmosferą pas kaimynus, kuomet jie pradėjo eiti siauru nacionalizmo keliu, nepaisydami reikalo plėsti kooperaciją tarp naujų demokratijų.

Vengrija suėmė jugoslavų ambasados narį už nužudymą Milos Moic.

Pranešimai iš Kinijos rodo, kad Čiangkaišeko bėdos nuolatos auga. Ne tik kad komunistai pliekia jo jėgas, bet ir jo pusėj auga opozicija jo valdžiai. Bešliški stebėtojai teigia, kad niekas nebeįgelbės Čiangkaišeko režimo.

Graikijos monarchistų išbubnita ofensyva prieš partizanus supliuško, kaip muilo burbulas. Jie užėmė keletą kalnelių, tai ir viskas.

Partizanai skelbia, kad jų jėgos auga diena diena. Būna atsitikimų, kad pereina pas juos monarchistų kareiviai ir net karininkai.

Jean Watson iš St. Thomas, Ont., kontralto, kuri išvyksta į Britaniją dainuoti Royal operoj, Londone.

Libera mokins
Jie pam-
ralas" d:

Viena:
ponas P-
beralų p-
nes, pa-
turi grįž

Klaus
galima
liberaliz

Abiej
baugina
stiprėjin

Jeigu
daugiau
ta part.
konserv-
ciją. Dė-
jonės.

Toks
būtų ga

Man
koalicij-
negalės
dar ilga

Nebe-
mentai
sudaryt
dabar
Valstijų

Toki
tačiau,
CCF st-
žangūs
jā, ne-
prograr

Valdi
mažina
prekėm
naikina
apie "a
Turė
Vargiai
me. Ve

Na,
piknika
tai ger-
Man

kas bu
davo ai
pikniki
vietoj,
lima.

Svar
kas įv-
Hanfūt
tonieči
vauti.
Gere-
sitikti

Šian
renybī
verta l
Aš i
lietuvi

Lai-
ga n
pasika
tuom
be ku-
sunku

Tad
piknik

Pastabos

Liberalai veikiausiai pasi- mokins iš Kvebeko rinkimų. Jie pamatė, kad žodis "libe- ralas" dar nieko nereiškia.

Vienas iš liberalų vadų, ponas Power, įstodamas į li- beralų partijos vadų lenkty- nes, pareiškė, kad liberalai turi grįžti prie liberalizmo.

Klausimas tik tai, ar bus galima sugrąžinti juos prie liberalizmo.

Abiejų senų partijų vadus baugina socialistinės CCF stiprėjimas.

Jeigu CCF kartais gautų daugiau vietų, negu kuri ki- ta partija, tai liberalai ir konservatai susidėtų į koali- ciją. Dėl to nėra jokios abe- jonės.

Toks kelias, be abejonės, būtų galas liberalizmui.

Man atrodo, kad tokios koalicijos akyvaizdoje, CCF negalės prieiti prie valdžios dar ilgam laikui.

Nebent visi pažangesni ele- mentai susimestų kartu ir sudarytų bendrą frontą, kaip dabar darosi Jungtinės e Valstijos.

Tokiam frontui Kanadoje, tačiau, mažos perspektyvos. CCF stovi už tai, kad visi pa- žangūs elementai balsuotų už ją, neturėdami jokio balso programos nustatyme.

Valdžia praneša, kad su- mažina taksus. Kai kurioms prekėms tie taksai visai pa- naikinami. (Cia eina kalba apie "austerity" taksus.)

Turėtų prekės nupigti. Vargiai, tačiau, to sulauksi- me. Vertelgos pasiims sau.

Na, tai Liaudies Balso piknikas jau čia. Reikia tik- tai gero oro.

Man atrodo, kad šis pikni- kas bus didesnis, negu bū- davo anksčiau. Viena, šiomet piknikų nebuvo. Kita, naujų vietų, kur net maudytis ga- lima.

Svarbu ir tas, kad pikni- kas įvyks tarp Toronto ir Hamiltono. Patogu ir hamil- toniečiams ir kitiems daly- vauti.

Gera proga draugiškai sus- itikti šviežiame ore.

Šiame piknike bus ir įvai- renybių, bet apie jas čia ne- verta kalbėti.

Aš noriu tik kvieisti visus lietuvius dalyvauti.

Lai šis piknikas būna pro- gma mums visiems susieiti, pasikalbėti, pasilinksiminti ir tuom pat paremti laikraštį, be kurio mums visiems būtų sunku apsieiti.

Tad visi į Liaudies Balso pikniką ši sekmadienį!

J. Y.

Rt. Hon. James G. Gardiner, agrikultūros ministeris, kurs pranešė, jog nori būti išrink- tu liberalų vadu. Konvencija įvyks rugpjūčio pradžioj.

Maurice Duplessis, Tautinin- kų Sąjungos lyderis ir Kve- beko provincijos premjeras. Jo partija pereitą savaitę laimėjo ir vėl.

Ka Kiti Rašo ar Sako

General Motors Imperija

DuPontų šeimos savastis, General Motors korporacija, nėra vien tik amerikinė įmo- nė, bet turi suleidusi nagus daugelyje pasaulio valstybių.

Atsimename, General Mo- tors darbininkai per CIO u- niją iškovojo pakėlimą algų po 11 centų į valandą. Ko- mercinėje spaudoje pasipylė jūros asarų, kad vargšė kor- poracija turės išmokėti savo vergam net \$75,000,000 dau- giau per metus, negu pir- miam.

Apsiverkė ir tos korpora- cijos prezidentas ponas Wil- son, kada jis "skaudama šir- džia" turėjo paskelbti pakė- limą kainų ant tos korpora- cijos produktų. Tiesa, sako Mr. Wilsonas, kainos te- pakehiamos tik 8 nuosimčius. Iš paviršiaus atrodo, kad pa- kėlimas algų darbininkams ir pakėlus kainas ant produktų kompanijai vis vien neš nu- stoli. Bet visai netaip išei- na, kada pastudiuoji tos korpo- racijos metinę apyvertą.

11 centų į valandą pakėli- mas algų per metus sudaro 75 milijonus dolerių, o pakė- limas kainų 8 nuosimčiais, lygiai keturius kartus tiek — \$300,000,000 per metus!

Įstatymai nusako, kad korporacijos turi skelbti kiek padaro pelno. Bet įstatymai nedraudžia samdytis "paty- rusius" knygvedžius, kurie moka kaip manipuliuoti i skaitlinės.

Per pirmus tris šių metų mėnesius GM korporacija te- padariusi "tik" \$96,500,000 gryno pelno. Tai yra tiek at- liko savininkams apmokėjus taksus ir visas kitas numato- mas ir nenumatomas — iš- laidas.

Prie gryno pelno nepri- skaitoma — \$22,300,000, kuriuos reikė- ty atidėti į rezervą padengi- mui "pastatų nusidėvėjimo" išlaidų;

\$16,100,000, kurie įplaukė procentais iš investentų už- sienyje;

\$29,100,000, kurie išdalin- ti korporacijos viršininkams kaipo priedas prie simta- tūkstantinių algų.

Kas sakė, kad mūsų "lais- vosios prekybos" ir "indi- vidualės iniciatyvos" sistema nėra geriausia ir tobuliausia visame sviete? Ir DuPontai, Fordai, McCormickai, Rock- felleriai nei kiek neperdada taip sakydami. Ši sistema jiems taip gera, kad jie ne- sigailėtų nei milijonų žmonių gyvybių jos įamžinimui. — Vilnis.

Apie Protą, Mokslą Ir Tikėjimą

So. Bostono Darbininke A. Maceina išvertęs iš kazin kur straipsnį ir pavadinęs jį "Abejonėmis". Žioplesnis tik-ėjimo aiškinimas retai kur užtinkamas.

Maceina pripažįsta, kad tik-ėjimo reikalu pas kiekvieną protaujantį žmogų iškyla rimtų abejonių. Į tai jis tu- ri tik vieną atsakymą. Jis ra-šo:

Tikėti, tikėti! — štai svar-biausias Išganytojo reika- Laisvė.

lavimas. Visą savo gyveni- mą Jis vieno teprašė: "Ti- kėkit į mane!" "Kas tikės ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas: kas gi netikės, bus pasmerkta" (Mork. 16,16). To Jis, jaunieji, rei- kalauja ir šandie!

Puikiai žinodamas, kad ak- lo tikėjimo gadyne jau se- niai praėjo, kad su tuo nu- slinko nuo žmonijos galvos ir inkvizicijos pavietrė, Ma- ceina sako:

Bet šiame "mokslo am- žiuje" nevienas jaunuolis paklaus: "Kodėl Viešpats savo religijos pamatan pa- dėjo ne mokslą, o tikėjimą? Kodėl jis pasakė: 'palaimin- ti, kurie tiki,' o ne — 'pa- laiminti, kurie supranta mano planus ir ištiria jų jų gelmes? Kodėl Jis nepasa- kė: 'palaiminti mokytieji, palaiminti daug žinantieji, palaiminti gudruoliai?'"

Tai vis labai rimti klauši- mai. Ir Maceina posmuoja:

O ar žinai dėlko?

Dėl to, kad Jis atėjo že- mėn išganyti visus žmones: dėl to, kad Jo religija yra paskirta visiems žmonėms.

Bet ar gali kiekvienas būti mokytas? — Ne!

Ar gali kiekvienas būti išsilavinęs ir gudrus? — Ne!

Ar gali kiekvienas tikėti? Taip, gali! Gali kūdikis ir senelis, gali vargšas ir tur- tingas, gali mažas mokinys ir mokyta profesorius: vi- si jie gali vienuodu nuolan- kumu priimti Viešpaties žo- džius, nors ir nevienodai į juos įsigilindami. Štai dėl- ko religinio gyvenimo pa- grindas yra tikėjimas, nes jį gali turėti kiekvienas. (D., liepos 23 d.)

Kitais žodžiais tariant, kiekvienas gali būti neišma- nėliu, tamsūnu. Bet kaip tik tuo dėsniu "Abejonių" auto- rius pripažįsta, kad susipra- tusiam žmogui tikėjimas nereikalingas. Jis tiesiog ir sako: "Taigi daugelio religi- nių abejonių priežastis yra proto išdidumas". Kur pro- tas užviešpatavo, ten išnyko nežinojimas ir prietarai. —

Laisvė.

ŠYPSENOS

Išsipildė Pažadai

— Tikėsit, ar ne, daktare, bet jūsų užtikrinimas, kad aš vėl vaikščiosiu, tikrai iš- sipildė.

— Labai malonu girdėti. — Taigi, kai aš gavau jū- sų sąskaitą, tuojaus turėjau parduoti automobilį ir da- bar turiu vaikščioti.

Kaip Jis Sužino

Mažas berniukas klausinė- jo tėvą, tik sugrįžusį iš raš- tinės, visokių klausimų. Ga- lų gale jis užklausė, ką jis veikia raštinėj:

— Tėveli, pasakyk, ką tu veiki visą dieną raštinėj? — Nieko, mano vaikeli. — Tai kaip tu žinai, kada užbaigti ir eiti namo?

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSA

Į prisimintą reikalą, laike vasaros paremti Liaudies Balsą, jau eilė rėmėjų gra- žiai atsiliepė. Su stambiau- sia auka pasirodė Worcesterio lietuviai. Jie kelios die- nos atgal per drg. J. Jaske- vičių prisiuntė \$50.00 aukų. Tai jų sukelta parama dėl Liaudies Balso laike jų ruoš- to didžiojo spaudos pikniko. Ant. Dagys, Kenora, Ont., atžymėdamas savo vedybas, paaukavo Liaudies Balsui \$5.00.

J. Budris, Bienfait, Sask., lankėsi Toronte ir per drg. A. Dragnet atsinaujindamas prenumeratą, pridavė laik- raščio paramai \$4.00 aukų.

LLD 15-tas Apsk., Cleve- land, Ohio, per drg. J. Žeb- rį, prisiuntė \$5.00 aukų.

J. Thamasus, Flin Flon, Man., ir K. Stankunas, To- ronto, atsinaujindami prenu- meratas, paaukavo laikra- ščio paramai po \$2.00.

Atsinaujindami prenu- meratas po \$1.00 paaukavo se- kanti skaitytojai:

J. Cibinskas ir J. Zelvis, Toronto, Ont.; J. Antanavi- čius, Mac Gregor, Man., C. Valutis, Levack, Ont., ir J. Bliumas, Hearst, Ont.

P. Bepirštis, išvykdamas iš Toronto į Wallaceburg, Ont., pakeisdamas antrašą, laik- raščio siuntinėjimui pridavė \$1.00 aukų.

B. Ivanauskas, Delhi, Ont., lankėsi Liaudies Balso raš- tinėje ir paaukavo laikraščio paramai \$1.00.

V. Sutkienė, San Francis- co, Calif.; K. Zala, Windsor, Ont.; ir J. Brazdžius, Sudbu- ry, Ont., gražiai pasidarb-avo ir darbuojasi prenumera- tų atnaujinime.

Visiems už pasidarbimą ir suteiktą paramą, širdingai dėkojame.

Administracija

Černiachovskio Aikštėje

VYT. SIRLJOS GIRA

Generolo paminklą apsupęs, Zaidžia linksmas vaikučių būrys, O pro medžių viršūnę nuo upės Skuba vėjas į aikštę įskrist.

Zvilga saulėj paminklas granito, Kiek mažiausioj gelytėj dažų! Kodėl savo žydėjime kritot; Generole, kai šitai gražu?

Ir man rodos, tarytum pro vėją, Kuris švilpią tarp medžių gražiai, Lapai atsaką man sušnarėjo: "Kad vaikučiai galėtų vėl žaist!"

Vilnius, 1946.IX.

B. KLAJŪNAS

Tėvynės Keliu

PRISIMINIMAI IŠ KRUVINŲJŲ 1943-45 KARO METŲ

(Tąsa)

Sargyba, matyt, dar nieko nežinojo, nes pažūrėjus į raščiuką mane praleido be jokių klausimų.

Atsitolinęs ant tiek, kad iš fabriko manęs daugiau niekas matyti negalėjo, nėra pušynan ir tekinas paspaudžiau miesto pusėn, kartais baimingai atsigręždamas, kad įsitikčiau, jog manęs niekas nesiveja. Pasiekęs pirmąją pasitaikiusią autobuso stotį, palaukiau, kol jis atvažiuo, ir, sėdęs į jį, neuzilgo atsūdūriau mieste. Be jokių didesnių sunkumų suradau Vėros nurodytus asmenis, pas kuriuos tapau draugiškai priimtas. Paaiškinau jiems savo dabartinę padėtį ir praėjusios nakties įvykius.

"My poor kid! My poor kid!" sudėjavo mano kalbos klausiusi jau nebe jauna moteriškė, kuri, kaip vėliau sužinojau, buvo Vėros motinos sesuo.

"Entschuldigen," tęsė ji toliau, laužyta vokiečių kalba. "Aš iš papratimo, kad ir prieš svetimus žmones, negalia susilaikyti nuo anglų kalbos vartojimo, nes namuce, tarpusavyje, mes kalbame tik angliškai ir dar, kaip patys matote, vokiškai gerai nemokame".

"Niekto tokio, ponai," įsiterpiau, bandydamas sudaryti sakinį iš palaidų, man dar atmintyje užsilikusių anglų kalbos žodžių. "Aš pats kadaise mokiausi angliškai ir man malonu vėl prisiminti."

"I am glad to hear that, Mr. Steve," ji, lyg automatas, pradėjo berti žodžius. "Ar jūs esate tikras, kad anas žmogus Vėros nepažino ir neįskundė policijai? Ar nežino jos tėvas apie judviejų draugystę?"

"Man atrodo, kad ne. Aš Vėrą apie tai klausiau ir ji mane užtikrino, kad jai toks pavojus negrėsia. Bet aš tuomet nesu tikras, nes ji galėjo man sumeluoti," prislėgta sąžine, lyg kaltas jausdamas, atsakiau.

"Tokiu atveju mums belieka tik laukti, kol ji pati neateis ir mums visą padėti nušviest. . . Ach, ta išdykėlė, neklausada. Kiek kartų aš jai sakiau, kad būtų atsargesnė, paliautų savo jauną gyvybę žaidusi, kad bent kiek klausytų savo tėvo, o ji, ar manęs paklausė? Ne, ji tik juokdavosi iš manęs sakydama, kad nieko nesibijo. Dabar tai susilaukė. Nežinia, kas gali su vargšele nufigti. O vaikelį mano, tu

brangute mano, mano vienintelis turtas! . . ." Moteriškė, lyg drebūlio krečiama, pradėjo isteriškai rėkti.

Atėjo tas visų taip laukiamas vakaras. Prabėgo itempto laukimo valandos, o Vėros vis dar nebuvo. Ir kada iš pė apsiniaukusio dangaus išlindo skaistus mėnulį, žemė paskendo paslaptinguose šešėliuose, žmonės ramiai ilsėjosi minkštuose pataluose, mano širdis, nerimaujanti dėl mylimo asmens netikrumo, trankėsi ir nerimavo. Žinojau, kad šią naktį jos nesulaukiu; kad turėju būti kokias nors svarbi priežastis, jei ji neatėjo. Ji visuomet išlaikė savo žodį, tuo labiau ji būtų išlaikiusi šį vakarą. Reikalas buvo per daug rimtas. Kas nors turėjo pastoti jai kelią. Gal ji man pamelavo, gal senis ją atpažino? Koks aš buvau vaikiškas vienas pabėgdamas, palikęs ją jauną ir nepatyrusią likimo valiai. Jeigu policija bent kiek ją įtaria, tai pradėjusi tardyti viską iš jos išgaus, kas ją ant visados prazūdys. Savo mintyse nukeliavau net iki to, jog ji galėjo išduoti net ir mano dabartinę pasislėpimo vietą, todėl visą naktį praleidau prie lango, pasiruošęs sutikti ateinančius "svečius".

Visa paslaptis paaiškėjo tik kitą rytą, kai bevartydamas ką tik atneštą laikraštį atradau aprašymą paskutinių dienų įvykių mūsų fabrike. Pirmoje eilėje stovėjo mano darbų Lietuvoje aprašymas, toliau sekė apibūdinimas mano asmens ir visų kitų asmeninių žymių aprašymas. Gana stambi suma buvo paskirta tam, kas prirodys arba perduos mane policijai.

O likime, savo akimis nenorėjau tikėti, kai beskaitydamas toliau atradau šią eilutę: "Fabriko direktoriaus dukters apkaltinimas ir suėmimas." Ji buvo kaltinama draugavime su svetimšaliu, kriminalistu, padėjime jam pabėgti iš fabriko ir. . . ne, negali būti! — įtariama šį tą žinanti apie paslaptinę karinio kontrolieriaus nužudymą. Liūdininkais buvo žmogus, kuris ją matė su anksčiau minėtu nusikaltėliu mieste, vėliau keletas fabriko darbininkų ir vartų sargyba, kuriai pabėgėlis parodė Vėros ranka parašytą išėjimo leidimą. Suimtosios tardymas tęsiasi.

Ištisa savaitė praslinko nuo tos dienos, kai aš aplėidau fabriką, o spaudoje

daugiau jokių žinių apie mane ir Vėrą nesirodė. Gal jos jau nėra gyvųjų tarpe? Nežinojau ką ir bepradėti iš nevilties ir nusiminimo. Kartais norėdavau išeiti į lauką, paslampinėti kur nors netolimais fabriko, apsklausinėti ir ką nors sužinoti, tačiau kai gerai pagalvodavau apie man gresiantį pavojų pasirodžius viešesnėje vietoje, vėl palikdavau kambarį laukdamas to, ką rytoj suatneš. Josios giminės taip pat man nieko ypatingesnio šiame reikale negalėjo pagelbėti, nes, pirma, tarp jų ir Vėros tėvų santykių nebuvo, o antra, ėmimasis didesnių klausinėjimo priemonių galėjo sukelti mūsų priešų dėmesį ir galėjo lengvai juos į mano buveinę nelaukintai atvesti. Kokios pasekmės būtų buvusios tiems žmonėms, pas kuriuos aš dabar gyvenau, jeigu policija mane čia būtų atradusi, mums visiems buvo per daug aišku. Todėl stengiausi kiek galėdamas neapsunkinti juos savo nelaime.

Vieną lietingą vakarą vis dėl to pasiryžau apleisti savo jaukųjį lizdėlį. Užsimečiau paliepėje atrastą ilgą, nuvalkiotą apsiaustą, giliai ant akių užsmaukiau plačią brylę skrybėlę ir jau buvau beeinas prie durų, kai lauko pusėje pasigirdo silpnas beldimasis į duris. Aš smukau atgal į kambarį, o šeiminkė garsiai nubildėjo laiptais, kad išaiškinti, kame reikalas. Netrukus vėl išgirdau ją grįžtančią, tačiau jau nebe vieną, kaž kas ją lydėjo. Tik tada, kai jie pasiekė šalimais nuo manęs esantį kambarį, aš iš kalbos atpažinau Walterį, mano buvusį priežiūrėtoją, gerą ir nuosirdų žmogų. Prisiminiau, kad Vėra juo visuomet pasitikėdavau, ir tą linksmą ir simpatišką senuką gėrbė.

"Man nesmagu, ponai Hellen, kad dėl susidėjusių aplinkybių rimtumo aš turiu tuojaus eiti prie reikalo, kuris mane tokiame nelemtame orui esant pas jus atvedė. Aš manau, kad jums ne paslaptis, jog mūsų Vėra yra suimta ir tardoma. Kiek aš žinau, jai grėsia pavojus, ir ji iš tų beždžionių nagų nebe išsisuks. Svarbu man dabar išpildyti josios prašymą ir pagelbėti tam asmeniui, kurį Vėra savo jauna, nekaltą širdimi tikrai mylėjo. Sulig josios žodžiais, Steponas dabar randasi jūsų globoje, tai jeigu jis pas jus dar tebėra, ar negalėtumėte jam perduoti šį laiškiuką. Man jį

įteikė Vėra diena prieš tai, kai ją iš fabriko slapta išvežė. Daugiau nieko man neteko apie ją nugirsti."

Keliom sekundėm viešpatavo visiška tyla. Vėliau senukas prabilo vėl:

"O gal jis jums jau apleido? Gal aš pasivėlavau? Jeigu taip, tai ne mano kaltė. Aš norėjau vakar pas jus atvykti, bet tam nebuvo progos. Jie ir mane įtaria; pradėjo tardyti ir sekti po to, kai policija sužinojo, jog Stepas dirbo mano priežiūroje be fabriko direktoriaus žinios. Nors tą įtariamą bent kiek nuo manęs nuėmė Vėra, pasakydama, kad ji pati davė man išakymą josios tėvo vardu pastatyti Stepą mano priežiūron, tačiau jie vis dėl to manimi nebe pasitiki taip, kaip anksčiau pasitikėdavo. Už tai aš pasirinkau šį lietingą vakarą kaip patogiausią šiam prašymui išpildyti. Esu tikras, kad nepastebėję manęs nei viena nereikalinga akis."

"Kaip gaila, ponas Walteri, tačiau aš neturiu mažiausio supratimo, kur randasi anas jūsų Steponas," pradėjo teisintis šeiminkė, matyti svečiu nepasitikėdama. "Mūsų namuose minimas asmuo iš viso nėra buv-v-v. . ."

"Nėra buvęs, bet dabar jis čia," tariau staiga pravėręs duris ir įžengęs į kambarį. Manys degę žingeidumas pamatytį tą laišką ir sužinoti ką nors apie Vėrą, o antra, šeiminkė galėjo sveičią išleisti net ir to laiško nepaėmus. Mano staigus pasirodymas ją visiškai išmetė iš pusiausvyros ir ji, suprasdama savo klaidą, pasitraukė į

šalį, kur pradėjo kukčioti. "Esu iš visos širdies dėkingas už jūsų kilnų patarnavimą, brangus prieteliau Walteri!" tariau ir ištiesiau jam ranką.

Senukas ją draugiškai paspaudė ir drebančiais pirštais padavė man mažutį mėlyną voką.

"Aš manau, kad tuomi Vėros prašymą išpildžiau ir Tamsta man atleisite, kad dabar turiu jums palikti vietą. Mano ilgesnis užtrukimas galėtų fabrike sukelti įtarimą, todėl — viso geriausio, Stefan!"

Metęs šiltą žvilgsnį į kerėtėje bekukčiojančią šeiminkę, jis skubiai nubildėjo laiptais.

Man stojosi gaila, kad ji taip greitai išleidau, nei nepadėkojęs kaip reikiant už jo kilnų patarnavimą. Pasirodė, kad ir svetimoje šalyje buvo žmonių su šiltomis širdimis, nesuterštu protu.

(Bus daugiau)

Prie Žemaitės Kapo

J. Bulota

Gležnučiais žaliais pavasariniais lapais nusagstytos lankščios beržo šakelės svyra ant granitinės knygos. Knygos viršelyje — bronzinis bareljefas. Į mus žvelgia, kiekvienam lietuviui artimi ir brangūs, didžiosios liaudies rašytojos Julijos Žemaitės bronzos įamžinti veido bruožai. Kuklus paminklas ant didžiosios rašytojos kapo, kuklus ir paprastas, kaip ir pati rašytoja, kaip ir tas lietuviškas kaimas, kurį taip puikiai atvaizdavo savo veikluose rašytoja.

Buržuazinės Lietuvos valdovai nemėgo liaudies rašytojos. Didelius ir brangius paminklus jie statė Lietuvos liaudies engėjams, engjams tos liaudies, kurios ištikimaduktė buvo Žemaitė. Buržuazinė vyriausybė nesirūpino apie jos atminimo išlikimą, nesirūpino rašytojos kapu. Apie tai pasirūpino liaudis, kuri tapo tikroji savo krašto šeiminkė.

Nuo 1921 m. gruodžio mėn. 7 d., kada Marijampolės kapuose buvo palaidota Julija Žemaitė, jos kapą aplankė šimtai tūkstančių žmonių. Kiekvienas marijampolietis, kiekvienas lietuvis atvykęs į miestą, laiko savo pareigą aplankyti baltalietėnų beržų saugojamą rašytojos kapą.

Julija Žemaitė aistringai mylėjo jaunimą. Ir jaunimas (Nukelta' ant 11 pusl.)

Kadangi Joe Louis pasitraukė iš kumštynių lauko, dabar yra statomas klausimas, kas įsikils jo vieton? Kai kas mano, kad Don Mogard, torontietis, kuris Jungtinėse Valstijose laimėjo 12 kumštynių, gali būti stiprus kandidatas į čempionus.

Liet

1940 n
ta nuvert
toninį-faš
pos 21 d
Tarybų S
liką.

Jauna
sistojo au
tymosi k
gos taut
tauta da
ūkiu ir k

Klastir
dalų užp
naujo so
kuriama
1944 met
jo, atėjo
mas.

Tarybi
mija su
grąžino
ve ir ne
šum sen
tinės —
vėsavo r
lietuvių t
priklauso

Po kai
pradėjo
likviduo
Hitlerini
ūkiui did
kiančius
lij. Liet
vėl pama
ją tarybi
gra, lenin
draugyst

Po pirm
ro Lietuv
negalėjo
nomiką.
tybių pri
paskolos
nomiką,
antrojo j
tuvos ek
tyta, nor
daug dau

Tai ta
by Sajur
dėka. Li
ne tik a
karinio
lingosios

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

8 Metai Tarybų Valdžios Lietuvoje

M. JUNCAS-KUCINSKAS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Pavaduotojas

1940 metais lietuvių tauta nuvertė nekenciamą smetoninį-fašistinį režimą ir liepos 21 d. paskelbė Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką.

Jauna Tarybų Lietuva atsistojo ant socialistinio vystymosi kelio. Tarybų Sąjungos tautų remiama lietuvių tauta daug nuveikė liaudies ūkio ir kultūros išvystyme.

Klastingas hitlerinų vandalių užpuolimas nutraukė naujo socialistinio gyvenimo kuriamaį vystymąsi. Bet 1944 metais pagalba vėl atėjo, atėjo iš Rytų išlaisvinimas.

Tarybinė liaudis ir jos armija sutriuškino priešą ir gražino lietuvių tautai laisvę ir nepriklausomybę. Viršum senosios Lietuvos sostinės — Vilniaus vėl su plevesavo raudona vėliava — lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės simbolis.

Po karo lietuvių liaudis pradėjo atstatyti savo ūkį ir likviduoti karo padarinius. Hitlerininkai padarė liaudies ūkiui didelius nuostolius, siekiančius 35 milijardus rublių. Lietuvos darbo žmonės vėl pamatė ir įvertino didžiąją tarybinės santvarkos jėgą, lenininės-stalininės tautų draugystės jėgą.

Po pirmojo pasaulinio karo Lietuva 20 metų bėgyje negalėjo atstatyti savo ekonomiką. Imperialistinių valstybių primestosios vergiškos paskolos nepadėjo kelti ekonomiką, o stūmė ją atgal. Po antrojo pasaulinio karo Lietuvos ekonomika, jau atstatyta, nors nuostolių ji turėjo daug daugiau.

Tai tapo galima tik Tarybų Sąjungos tautų pagalbos dėka. Lietuvos liaudies ūkis ne tik atstatytas ant prieškarinio lygio, bet, dėka galingosios TSRS socialistinės

industrijos, pakilo į dar aukštesnį savo vystymosi laipsnį. Lietuvos fabrikai ir gamyklos atstatyti ir naujai įrengti, aprūpinti naujausiomis staklėmis ir mašinomis.

Vietoje ankštų ir dulkėtų cechų sukurti erdvūs ir šviesūs fabrikų korpusai. Dar darbo reikalaujantieji procesai mechanizuoti. Nustatyta tikslī gamybos technologija. Įmonėse pirmą kartą įsteigtos laboratorijos, techninės kontrolės skyriai.

Daugiau kaip 1,000 pramoninių objektų, dideli kiekiai gyvenamųjų namų bei tarybinių pastatų statomi visuose respublikos kampeliuose. Anksčiau nustatyto laiko pastatyti ir išleidžia produkciją deguonies fabrikas, svarsčių fabrikas, statybinių mechanizmų fabrikas, albastro gamykla. Atstatytas Klaipėdos mineralinių trąšų fabrikas "Artojas" ir didžiausias Pabaltėje celiuliozės-popieriaus kombinatas. Savo gamybą atnaujino daugiau kaip 200 respublikos aliejaus gamyklų.

Sukurtos naujos pramonės šakos. Vilniuje paleistos darban pirmosios staklių statybos gamyklos "Žalgirio" eilės, pradėjo dirbti motorų gamykla "Elfa" ir kit.

Dideli pasikeitimai įvyko ir žemės ūkio srityje. Įvykdytosios žemės reformos rezultate apie 100,000 bežemių ir mažžemių Lietuvos valstiečių gavo iš Tarybų valdžios žemės, darbinis ir kitus gyvulius, gyvenamuosius ir ūkio pastatus. Respublikoje įsteigta 58-nios mašinų traktorių stotys; laukuose dirba šimtai traktorių. Kasmet auga grūdinių ir techninių kultūrų pasėlių plotai. Palyginus su 1946 metais jie padidėjo beveik 140 tūkstančių hektarų. Grūdinių kul-

tūrų derlingumas pervirsijo prieškarinį lygį.

Auga žemės ūkio kooperacijos tinklas. 900 žemės ūkio kooperacijos draugijų jungia daugiau kaip 100,000 valstiečių ūkių.

Greta liaudies ūkio vystymosi respublikoje, vystosi ir lietuvių liaudies kultūra, tautinė savo forma, socialistinė savo turiniu.

Tarybų valdžios metais Lietuvoje pirmą kartą buvo atidaryta daugiau kaip 3 tūkstančiai klubų-skaityklų, 315 bibliotekų, kurios tapo tikrais kultūros židiniais. Žymiai išplėstas pradinių, vidurinių ir aukštųjų mokyklų tinklas. Jose mokosi beveik 4 kartus daugiau darbininkų ir valstiečių vaikų, kaip prieš karą. Lietuvoje naujai įsteigta 7 aukštosios

mokyklos. Artimiausių 5 metų bėgyje jos duos šaliai apie 10 tūkstančių specialistų. Tai beveik tris kartus viršija skaičių specialistų, baigusiu aukštąjį moklą per visą buržuazinio - fašistinio režimo Lietuvoje periodą. Sukurta Lietuvos TSR Mokslų Akademija su mokslinio tyrimo institutų tinklu. Moksliniai darbuotojai tampriai surišti su krašto liaudies ūkiu ir teikia jam didelę paramą.

Kuriamojo darbo džiaugsmas, plačios galimybės pareikšti savo sugebėjimus, išaugino daug puikių tarybinių žmonių. Visai respublikai žinomi 5 brolių Zalalių vardai, buvusių kumečių, dabar "Raudonosios Žvaigždės" kombinato darbininkų - stachanovininkų. Kauno "Kovos" fabriko darbininkės - daugiastaklinė Zofija Medelytė pavyzdžiu prie keltos staklių aptarnavimo perėjo visų respublikų tabako fabriko darbininkės. Šimtai darbininkų ir tarnautojų už pasiaukojantį

darbą apdovanoti ordinais ir medaliais.

Didelę paramą tarybinė vyriausybė teikia daugiavaikėms motinoms. Joms išmokėta per 4 metus 181 milijonas rublių pašalpų. Daugiau kaip 10 tūkstančių daugiavaikių motinų vyriausybė apdovanojo ordinais ir medaliais.

Visi laimėjimai, surišti su liaudies ūkiu, kultūros ir meno išvystymu neatskiriamaai sujungti su viso Tarybų Sąjungos ūkio pasiekimais.

Išmintingoji Stalino-Lenino partijos vadovybė ir rūpinimasis, TSRS broliškujų tautų ir pirmoj eilėj didžiosios rusų tautos parama — štai greitojo pokarinio Tarybų Lietuvos atgimimo šaltinis.

Lietuvių tauta savo noru išrinko socialistinio vystymosi kelią. Ji tvirtai ir nenukrypstamai žengia šiuo keliu broliškujų TSRS tautų šeimoje.

Jaunų Specialistų Išleidimas Lietuvoje

L. SKLERYTĖ

Respublikos pramonės, žemės ūkio ir kultūros audringas augimas pokariniais metais reikalauja didelio specialistų skaičiaus. Ryšium su tuo Tarybų Lietuvos vyriausybė sukūrė eilę naujų specialiųjų mokyklų, išplėtė senas mokyklas, įsteigė prie aukštųjų mokyklų eilę naujų fakultetų.

Neseniai Lietuvos mokslo įstaigos išleido jaunus specialistus.

Kauno popieriaus technikumai, viena jauniausiųjų respublikos mokslo įstaigų, šiais metais išleido 30 specialistų celiuliozės-popieriaus pramonei. Didelį susidomėjimą sukėlė studento Slavėno diplominis darbas, kuriame jis išdėstė technologinio proceso patobulinimą kolčedano krosnies, ir studento Košubos diplominis darbas apie rekonstruavimą katilo celiuliozei dirbti.

Šimtus naujų specialistų duos šiemet Lietuvai tarybų valdžios įsteigti Vilniaus prekybos, finansinis, geležinkelio transporto technikumai, Klaipėdos žuklavimo-jūrininkystės mokykla.

215 kvalifikuotų siuvėjų ir

mezgėjų šiomis dienomis baigė Kauno amatų mokyklą ir jau pradėjo dirbti "Dangos", "Žibutės", "Dobilo", "Jurgino", "Pašvaistės", "Silvos" ir kitose įmonėse.

Kauno Žemės ūkio Akademiją šiais metais baigė 60 žmonių — didžiausias specialistų kiekis per visą Akademijos gyvavimo laikotarpį. Tarybų Lietuvos vyriausybė įsteigė akademijoje 2 naujus fakultetus: žemės ūkio mechanizavimo, hidromeliorecijos ir žemės tvarkymo. Nuo naujųjų mokslo metų prasiidės mokslas naujai įsteigta me žemės ūkio ekonomikos fakultete.

Veterinarijos Akademija, 8 žemės ūkio technikumai ir dešimtys žemės ūkio mokyklų išleidi šiemet didelį skaičių veterinarų, zootechnikų, sodininkų, bitininkų ir kitų specialistų.

Apie 200 gydytojų ir 400 vidurinių medicinos darbuotojų baigė šiemet Vilniaus ir

Kauno universitetus ir 12 vidurinių medicinos mokyklų.

Didžiausia dalis jaunųjų medikų, medicinos seserų, akušerių ir laborantų gavo paskyrimus į respublikos kaimo vietas.

Pirmąją fizikultūros specialistų laidą davė šiemet tarybų valdžios įsteigtas Kauno Kūno Kultūros Instituto. Instituto auklėtiniai dirba dėstytojais pačiame institute, Lietuvos universitetuose, ir vidurinėse mokyklose. Baigusiujų institutą tarpe — TSRS sporto meistrai Kulakauskas, Butautas.

Kauno valstybinio dramos teatro studiją neseniai baigė 9 jaunieji aktoriai. Jie pradėjo dirbti Kauno lietuvių dramos teatre.

8 mokytojų seminarijos, 2 mokytojų ir vienas Vilniaus pedagoginis institutas davė Lietuvai šimtus jaunųjų mokytojų naujuose mokslo metuose įsisteigiančiosioms mokykloms ir gimnazijoms.

LIETUVISKAS VIESBUTIS

Roosevelt Hotel

655 Main St., Winnipeg, Man.

Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas, Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

---

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas, Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIEME!

STOKITE I

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas virš \$21,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos Išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaltę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 | Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėza, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Žinios iš Vancouverio

Pereitas Vancouverio lietuvių piknikas, kurį ruošė LLD kuopa, liepos 11 dieną, ant Lulu salos, visapusiškai pavyko. Nors publikos buvo gal kiek mažiau, negu kitais metais, kadangi iš ryto lijo, tačiau susirinko nemažai, kada vėliau prasiblaivė.

Kiekvienais metais matosi naujai atvažiuosiu apsigyventi iš įvairių Kanados vietovių. Matyti patinka čia — mūsų "Kalifornija". Kuriuos tik teko sutikti, visi sako, kad vancouveriečių piknikai yra labai linksmi. Žinoma kodėl. Čia sutinka draugai, kurie senai nesimatę, o kai kurie matęsi tik Lietuvoj.

Iš publikos buvo pageidaujama, kad ir kitą pikniką vancouveriečiai suruoštų, kas jau buvo kuopoje diskusuota. Kaip tik vietą gausime, tai ir vėl galėsime visi linksmai susitikti tyrant o rė. Sekite Liaudies Balsą dėl pranešimo.

Ant pikniko buvo kviešti visi lietuviai, kaip per laikraštį, taip ir laiškais, kurie gyvena šioje provincijoje, lygiai kaip senesnieji, taip ir naujai atvažiuosieji iš DP kempijų. Vancouveriečiai nori, kad ir toliau visi kartu dirbtume, vargais dalintumės ir linksmintumės kiekvienai progai pasitaikius.

Dėl pikniko įdomumo bei pasisekimo, dėka tenka mūsų kuopos gabiam komitetui, o ypatingai moterims, drau-

Tikėsit, ar ne, bet laikui bėgant ir ristinų mėgėjai galės pasigrožėti gražiomis moterų kojomis. Štai Rose Evans ir June Byers, montrealietės, kurios aną dieną ri-

gėms Joneliunienei, Makarevičienei, Kulikauskienei ir

tosi Montreale. Katalikų bažnyčia smerkė, bet jos nepaisė. Miesto statutuose nėra nurodyta, kad moterys negalėtų ristik.

kitoms, kurios per visą dieną darbavosi. Taip pat ir Emil Gerulath, A. Grinkui ir kitiems.

Kaip ir per kitus piknikus, taip ir šiuo kartu matėsi mergaitės tautiškuose drabužiuose. Tai draugės G. Gurkšnis ir Regina Narush. Nuširdus ačiū draugei Reginei, kadangi ji kaspinėlius segėjo ir surinko apie 25 dolerius.

Piknikas buvo suruoštas LLD 126 kuopos sukėlimui, organizacinio fondo.

Kadangi mūsų piknikas įvyko antrąjį sekmadienį, tai LLD mėnesinis susirinkimas atsibuvo šeštadienio vakare, liepos 17, pas drg. Emil Ge-

mulath.

Per susirinkimą prisirašė du nauji nariai, draugas P. Staniškis, anksčiau iš Winnipeg, ir Regina Narush. Regina dabar yra jauniausia mūsų kuopos narė, ir kaip gražumo, taip ir gabumo jai netrūksta.

Po diskusijų nariai buvo priimti su dideliu rankų plojimu. Vancouveriečiai gali pasididžiuoti išsiauklėję gražią kuopą, kuri trumpą laiką atgal buvo tik kuopelė.

Vancouveriečiai yra susiinteresavę atgaivinimu ket-

virto rajono, kuris karo laiku nustojo egzistavęs. Buvo jau diskusuota ant susirinkimų ir imtasi darbo. Laukiame atsakymo nuo kitų kuopų.

Wm. V.

MONARCHISTAI NUŽUDĖ DAR 5 GRAIKUS

ATENAI. — Graikijos monarchistų teismo sprendimu tapo sušaudyti dar 5 graikai — trys moterys ir du vyrai. Jie nužudyti kaip tariami partizanų rėmėjai.

VYKSTANT Į EUROPA
GERIAUSI JUMS PATARNAVIMĄ SUTEKIS

9 Dorchester St. West,
Montreal, Que., Canada
Tel.: Lancaster 8789

Rezervuokit savo kelionei vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname afidevitus dėl imigracijos, pasportus, visas, sutvarkom maršrutus. Persiunčiam į visas pasaulio dalis pinigus, parūpinam perkalbėtojus, vertėjus, parduodam namus, išrenkam nuomą, parduodam visokią apdraudą, laivų tiketus.

J. E. JISA ir ALEX. McKAY
SAVININKAI
(Kalba ir Lietuviškai)

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas
WEST END AUTO BODY

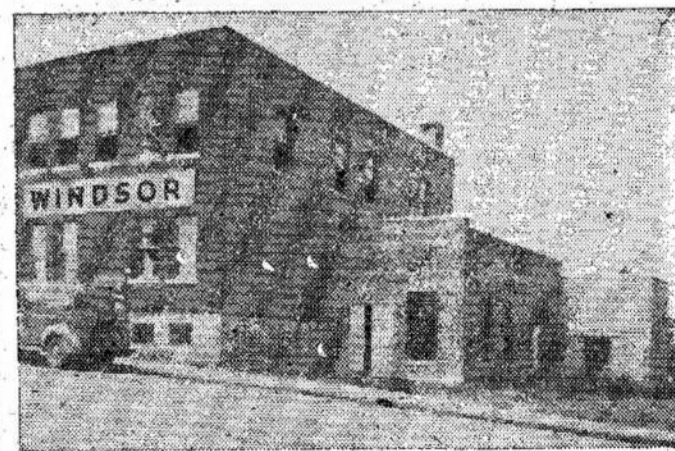
Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampe)

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Puria savo ligoninę, egzaminuotoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peravietimus (X - Rays). Vytauto Klube ir M.L.S. ir D.P.D nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akuščerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Veltui Plumbing KATALOGAS

Negilių Šulinių Pompos

Galima tuojau gauti: Recess baths, baths on legs, basins, closets, sink and drainboards, etc. Oil Burners, visokių rūšių.

Main Plumbig and Heating Supply Co., 1059 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

DARBO KOMUN

BRIS: ka Aus Kveensl cija prie munistų taipgi Jungtini sekretor kalanda Tautos persekic

Austr munistų tinių T pus ir ta

TOKI tanijos laivai in 2 ir 3 c manevru

Tel. PI

J. M

Atliek navim testar

20 St. MO

Montrealo Lietuvių žiniai

Metinis Liaudies Balso

PIKNIKAS

Sekmadienį, Rugpiūčio 15

Ville Lasalle Piknikų Vietoj

Liaudies Balso metiniai piknikai Montreale visuomet atsižymėjo, taip ir šimet bus visokių įvairumų, visko pilnas.

Kviečiame Montreale, Apylinkės ir Tolimuosius Svečius, Kam tik Galima Atsilankyti į šį Puikųjį Liaudies Balso Metinį Pikniką

Rengėjai

P. S.: Jei atsitikime lytų, L.B. Metinis Piknikas įvyks sekančią sekmadienį, rugpiūčio 22 d.

DARBO UNIJOS PRIEŠ KOMUNISTŲ AREŠTUS

BRISBANE. — Keturiolika Australijos darbo unijų Kveenslande priėmė rezoliuciją prieš areštavimą 12 komunistų vadų Amerikoje. Jos taipgi pasiuntė kablegramą Jungtinių Tautų generaliam sekretoriui Trygve Lie, reikalaujamos, kad Jungtinės Tautos sulaikytų komunistų persekiojimą Amerikoje.

Australiečiai sako, kad komunistų areštai laužo Jungtinių Tautų čarterio principus ir tatau reikia sulaikyti.

TOKIO. — Amerikos, Britanijos ir Australijos karo laivai ir lėktuvai rugpiūčio 2 ir 3 dienomis turėjo savo manevrus Pacifike.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgančius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

Bus.: YO. 8531

Res.: YO. 5438

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Saldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraš ir Sekmadieniais TR. 2611

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.
Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt.
Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.;
antradi. ir ketvirtadi. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

Amerikoj ir Kanadoj Grumoja Didelis Pavojus Demokratijai, Sako Dr. Ward

TORONTO. — Dr. Herry F. Ward, Teologijos Seminarijos New Yorke profesorius ir Jungtinių Valstijų Civilinių Teisių Kongreso garbės pirmininkas, aną dieną kalbėdamas čia pareiškė, kad Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje einama prie to, kas pirm karo įvyko Hitlerio Vokietijoj. Jis pareiškė:

“Kur tik aš einu, visur aš randu, jog liberalai yra vejami lauk iš universitetų. Knygos ir kitokia skaitymo medžiaga cenzuruojama, o studentams uždraudžiama ją skaityti. To nebuvo nei vienam demokratiniam krašte pirmiau. Tas, tačiau, atsitiko Hitlerio Vokietijoj”.

Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje antidemokratinė užsieninė politika jungiama su atakomis ant demokratijos namie, sako Dr. Ward. “Norint praveisti antidemokratinę užsieninę politiką, reikia turėti antidemokratinę namų frontę”.

Dėl iškilusių didelių protestų buvo atidėti reakciniai biliai, bet jie nepalaidoti. Ir jeigu piliečiai netęs kovos, sako jis, tai jie vėl pasirodys viršuje ir bus priimti. Jeigu Jungtinėse Valstijose būtų priimtas Mundto bilius, sako jis, “jis sunaikintų demokratiją Jungtinėse Valstijose ir įvestų policinę valstybę”. Kanadoj panašus bilius buvo LaCroix vardu. Kol kas jis paliktas šėpoj, bet nenumestas.

Kanados Legijonas atsiskė duoti svetainę Dr. Ward prakalbom. Teko ieškoti kitos. Ją davė United Church kunigas Rev. Fred Smith, kuris klebonauja Queen Street United Church bažnyčioj.

Susirinkusieji karštai pritarė Dr. Ward kalbai ir suaukojo Civilinių Teisių Sąjungai \$499 vedimui kovos prieš antidemokratinus polinkius Kanadoje.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOok 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore-1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauškas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtines (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Palmame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matula'tis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

L. SOLOVJEVAS

Vertė PR. ŠERKEIKA

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS

(Tęsinys)

Vietoj atsako jis gavo pasiutusį spyri.

— Tu tuojau sulauksi, o nuodėmės sūnau, savo pagijimo šventojo Turachano tvenkinio dugne!

Šie žodžiai šykštuolį visiškai apglumino: prie ko čia šventojo Turachano tvenkinio dugne? Šumišes šykštuolis visai nustebo, kai ties maišu išgirdo kalbant savo seną draugą (šykštuolis galėjo tuo prisiekti!), garbingą Arslanbeką, rūmų sargybos ir kariuomenės viršininką. Mintys šykštuolio galvoje pradėjo lėkti kuliaivirčiais: iš kur staiga atsirado Arslanbekas, kodėl jis čia dūnais už tai, kad jie užtruko kelyje, ir kodėl džinai, jam atsakydami, dreba iš baimės ir vergiškumo? Juk negali būti, kad Arslanbekas kartu užimtų ir vyriausiojo džino vietą! Ir kaip dabar reikia pasielgti — nutylėti ar kreiptis į jį? Kadangi šiuo reikalu šykštuolis negavo jokių nurodymų, tai ir nutarė kol kas patylėti.

Tuo tarpu minios užesys stiprėjo, ir vis dažniau ir garsiau skambėjo kažkoks vienas žodis. Atrodė, kad viskas aplinkui — ir žemė, ir oras, ir vėjas kartojo šį žodį: jis gaudė, užė, griaudė ir, išnykdamas, aidėjo tolimoje. Šykštuolis nutilo įsiklausydamas. Ir jis susivokė.

— Chodža Nasredinas!... — tūkstančiais balsų gaudė minia. — Chodža Nasredinas!... Chodža Nasredinas!...

Staiga viskas nutilo, ir mirties tyloje šykštuolis išgirdo degančių fakelų šnypštimą, vėjo staugimą, vandens pliuškenimą. Skruzdėlės ėmė bėgti jo šlykščia nugara, palengva jį apėmė siaubas, dvelkias savo ledinių, marinančių kvapu.

Pasigirdo kažkieno balsas, ir šykštuolis galėjo prisiekti, kad tai buvo didžiojo vizirio Bachtijaro balsas.

— Maloningiausio ir visagalinio Alacho vardu, didžiam ir į saulę panašiam Bucharos emiui įsakius, atiduodamas mirčiai nusikaltėlis! ir tikėjimo niekintojas, ramybės drumstėjas ir vaidų kėlėjas Chodža Nasredinas, paskandinant jį maiše.

Kažkieno rankos pagriebė ir pakėlė maišą. Čia šykštuolis suprato, kad papulė į mirties pinkles.

— Palaukit! Palaukit! — suklykė jis. — Ką jūs norite su manim padaryti? Palaukit, aš ne Chodža Nasredinas, aš pinigų skolintojas Džafaras! Paleiskit mane! Aš Džafaras, o ne Chodža

Nasredinas! Kur jūs mane tempiate? Sakau jums — aš Džafaras!

Emiras ir jo palydovai tylėdami klausėsi riksmo. Bagdado išminčius Huseinas Huslija, sėdėjęs prie pat emiro, graudžiai linguodamas galva, tarė:

— Koks baisus šio nusikaltėlio begėdiškumas! Čia jis save vadino Huseinu Huslija, Bagdado išminčium, o dabar vėl jis mėgina mus apgauti, vadindamas save skolintoju Džafaru.

— Ir jis maņo, kad čia atsiras kvailių, kurie jam patiks, — pridūrė Arslanbekas. — Paklausyk, paklausyk, kaip gabiai jis pakeičia savo balsą!

— Paleiskit mane! Aš ne Chodža Nasredinas, aš Džafaras! — plėšėsi šykštuolis, kai du sargybiniai, stovėdami ant tribūnos krašto, lygiais judesiais ėmė supt maišą, rengdamiesi sviesti jį į tamsų vandenį. — Aš ne Chodža Nasredinas, kiek kartų jums reikės pakartoti!

Bet šį akimirksnį Arslanbekas mostelėjo ranka, ir maišas, sunkiai persivertęs ore, nulėkė žemyn. Pasigirdo stiprus pliumptelėjimas, raudonoje fakelų šviesoje susikėjo pūslai, ir vanduo, prarijęs nuodėmingą šykštuolio Džafaro kūną ir jo nuodėmingą sielą, vėl greitai susiliejo...

Iš minios tamsoje pakilo milžiniškas vieningas atodūsis. Keletą sekundžių viešpatavo mirtina tyla, ir staiga visus sudrebino kraupus, pilnas neapsakomos kančios šauksmas.

Tai gražioji Giuldžana blaškėsi savo seno tėvo rankose.

Vienuoliktas Skyrius

Mirties bausmę įvykdžius, emiras su savo palyda sugrįžo į rūmus.

Rūmuose prasidėjo didelė puota. Emiras šventė savo priešo pergalę. Žerėjo auksas ir sidabras, virė katilai, čirškėjo kepsniai, griaudė būbnai, gaudė trimitai, drebindami orą aidėjo žvangučiai, ir tiek ugnį degė šioje šventėje, kad iš emiro rūmų švietė tartum gaisro pašvais-tė.

Tačiau gretimi rūmams miesto rajonai buvo tylūs, paskendę tamsoje ir liūdesy.

Emiras dosniai dalino dovanas, daugelis šią dieną praturtėjo. Poetai užkimo nuo begalinių liapsų, jų nugaras pradėjo lengvai, bet saldžiai gelti: taip dažnai teko lenktis kelti sidabrines ir auksines monetas.

— Pašaukite raštininką! — įsakė emiras.

Atbėgo raštininkas ir grei-

tai sučežėjo žąsies plunksna.

— Nuo didžiojo ir šviesaus, saulę užtemdančio valdovo, viešpaties ir Bucharos įstatymų leidėjo Bucharos emiro — didžiam, šviesiam ir saulę užtemdančiam valdovui, viešpačiui ir Chivos įstatymų leidėjui Chivos chanui siunčiamos sveikinimų rožės ir linkėjimų lelijos. O mylimasis ir karališkasis mūsų broli, pranešame jums naujieną, kuri gali džiaugsmo ugnimi sušildyti jūsų širdį ir saldžiai suminkštinti jūsų kepenis: šiandien, septynioliktą Safaro mėnesio dieną, mes, didysis Bucharos emiras, viešai nubaudėm mirtimi savo šventvagiškais ir ištvirkusiais darbais visam pasauliui žinomą nusikaltėlį Chodžą Nasrediną — teprakeikia jį Alachas! — paskandinant jį maiše: paskandinimas buvo įvykdytas mums patiems dalyvaujant ir mūsų akivaizdoje, ką mes patys mūsų karališku žodžiu jums liudijame, kad aukščia minėto piktadario, ramybės drumstėjo, tikėjimo niekintojo ir nesantaikos nėra, ir todėl nebegalės daugiau jums įkyrėti, o mylimasis mūsų broli, savo bedieviškais veiksmais. . .

Tokius pat laiškus emiras parašė Bagdado kalifui, Turcijos sultonui, Persijos šachui, Afganistano emiui ir daugeliui kitų kaimyninių ir nekaimyninių kraštų valdovų. Didysis viziris Bachtijaras susuko laiškus į tūteles, pridėjo antspaudas ir įteikė šaukliams, įsakydamas tuojau išvykti. Ir nakties metu, garsiai girgždėdami ir žvangėdami, atsidarė visa vienuolika Bucharos vartų, ir taškydami skambų žvirgždą, savo arklių kanopomis įskeldami kibirkštis, į visas puses didžiaisiais keliais pasileido pasiuntiniai į Chivą, Teheraną, Stambulą, Bagdadą, Kabulą ir daugelį kitų miestų.

Vėlai naktį, po keturių valandų bausmę įvykdžius, Arslanbekas nuėmė sargybą nuo tvenkinio.

— Nors ir pats šėtonas jis būtų, bet negalėjo jis išlikti gyvas, išgulėjęs keturias valandas vandenyje! — tarė Arslanbekas. — Ir neiškokit jo, tegu kas nori terliojasi jo biauriu lavonu.

Kai tik paskutinis sargybinis išnyko tamsoje, minia puolė prie kranto, ėmė užti ir gausti; užsidegė fakelai, kurie buvo iš anksto paruošti ir gulėjo netoliese krūmuose. Gailiai pravirko moterys, apverkdamos Chodžą Nasrediną.

— Jį reikia palaidoti kaip gerą mahometoną, — tarė

senis Nijzas. Giuldžana stovėjo šalia jo, atsirėmusi į jo petį; ji buvo sustingusi ir nekalbi.

Arbatininkas Ali ir kalvis Jusupas su kabliais įbrido į vandenį. Jie ilgai graibė, pagaliau užkabino maišą ir išvilko į krantą. Kai jis pasirodė iš vandens — juodas ir apaugęs lipniais dumbliais, — moterys dar smarkiau ėmė raudoti, savo aimanomis nustelbdamos iš rūmų sklindančius džiaugsmo garsus.

Dešimtys rankų pagriebė maišą.

— Neškite paskui mane, — tarė Jusupas, fakelų apšviesdamas kelią.

Maišą paguldė ant žolės po plačiašakiu medžiu. Aplinkui susibūrę žmonės tylėdami laukė. Jusupas išėmė peilį, atsargiai perrėzė maišą išilgai, pažvelgė į mirusiojo veidą ir staiga atšoko atgal; jo išverstos akys pastiro, jis stengėsi kažką pasakyti, bet liežuvis neklausė.

Arbatininkas Ali puolė padėti Jusupui, bet ir su juo įvyko tas pats: jis pritūpė, pasižiūrėjo, suriko ir staiga pargriuvo ant nugaros, į dangų išversdamas savo storą pilvą.

— Kas atsitiko? — sužė minia. — Leiskite mus, parodykite mums.

Giuldžana, raudodama, atsiklupė ant kelių, pasilenkė prie lavono, bet kažkas pakišo fakelą — ir ji atšoko, baisyai persigandusi ir nustebusi.

Iš visų pusių pradėjo su fakalais listi žmonės, krantais skaisčiai nušvitę, bendras galingas klyksmas sudrebino nakties tylą:

— Džafaras! — Tai šykštuolis Džafaras!

— Tai ne Chodža Nasredinas! Tai šykštuolis Džafaras!

Visi sustingo, sumišo, o paskui žmonės staiga pradėjo triukšmauti, lipti vienas kitam ant pečių, prasidėjo grūstis ir stumdymasis; kiekvienas norėjo įsitikinti savo akimis. Giuldžana taip smarkiai jaudinosi, kad senis Nijzas pasiskubino ją nuvesti toliau nuo kranto, bijodamas, kad ji nepamištų: ji verkė ir juokėsi, tikėjo ir netikėjo ir veržėsi dar kartą pažiūrėti.

— Džafaras! Džafaras! — skambėjo džiaugsmingi balsai, kuriuose visai paskendo tolimas rūmų linksmybės aidas. — Tai šykštuolis Džafaras! Tai jis! Čia ir jo krepšelis su paskolų raštais!

Prąjo daug laiko, kol kažkas atsikvošėjo ir, kreipdamasis į visus, paklausė:

— Bet kurgi tada Chodža Nasredinas?

Visa minia nuo krašto ligi krašto pradėjo užti:

— Bet kurgi tada Chodža Nasredinas? Kur jis dingo, mūsų Chodža Nasredinas?

— Jis čia, čia! — pasigirdo pažįstamas, ramus balsas, ir visi, atsigręžę, nustebę pamatė Chodžą Nasrediną gyvą ir laisvą. Jis ėjo žinovaudamas ir tingiai ražydama: jis netyčia užmigo šalia kapinių ir todėl pavėlavo ateiti prie tvenkinio.

— Aš čia! — pakartojo jis. — Kam aš reikalingas, prieikite! O kilnieji Bucharos gyventojai, ko jūs čia susirinkote prie tvenkinio ir ką jūs čia veikiate tokiu vėlyvu metu?

— Kaip tai, ko susirinkome? — atsakė šimtai balsų. — Mes susirinkome, o Chodža Nasredinai, atsisveikinti su tavim, tinkamai tave apverkti ir palaidoti.

— Mane? — tarė jis. — Apverkti? O kilnieji Bucharos gyventojai, jūs blogai pažįstate Chodžą Nasrediną, jeigu galvojate, kad jis ruošiasi kada nors numirti! Aš tik truputį priguliu pailsėti šalia kapinių, o jūs jau nutarėte, kad aš jau numiriam!

Daugiau jis nieko nesuspėjo pasakyti, nes su dideliu triukšmu atlėkė storasis arbatininkas Ali, paskui jį — kalvis Jusupas; Chodža Nasredinas vos neužduso jų stipriose glėbiuose. Smulkiais žingsniais pribėgo Nijzas, tačiau senelį greitai nustūmė šalin. Chodža Nasredinas atsidūrė didelės minios vidury, kiekvienas norėjo su juo apsikabinti ir pasisveikinti, o jis, eidamas iš glėbio į glėbį, veržėsi ten, kur girdėjo piktą ir nekantaujančią Giuldžanos balsą, kuri bergždžiai stengėsi prasiūsti pro minią. Kai pagaliau jie susitiko, Giuldžana pakibo ant jo kaklo; Chodža Nasredinas, pakėlęs šydą, prie visų ją bučiavo, ir niekas, net patys griežčiausi dorovės padorumo saugotojai, neišdriso tame žiūrėti ką nors smerktino.

Chodža Nasredinas pakėlė ranką, prašydamas tylos ir dėmesio:

— Jūs ruošėtės mane apverkti, o kilniosios Bucharos gyventojai! Bet argi jūs nežinote, kad aš nemirtingas? Aš, Chodža Nasredinas, šmaikščiausias vaikas, ir tikrai jums sakau — aš mirties nebijau!

Jis stovėjo fakelų liepsnos šviesa apšviestas; minia vieningai kartojo jo dainą, kuri, džiaugsmingai skambėdama, plaukė ties naktyje paskendusia Buchara.

Aš žiūrėsiu į šviesą, apdriskęs plevėsa, Išdidus ir smagus eisiu sau per laukus.

Kur ten rūmams iki fokios linksmybės ir džiaugsmo!

(Bus daugiau)

Nr. 878

Skotij
progresy
Lietuvių
ja, kurio
ri savo
kių vaka
svarbier
lietuvių
o žiemos
kusijas.
kų Drau
sokių pa
vyrai, ta
li prigul
žmogžud
vagys ir
Tarybų I
tiečių iš
lai mūsų
daujiami.

Ar LI
mokesči
mėnesiu
moteris
duoda sa
sarinės
važiavim
kieta vel
narys n
perka vi
gėlių.
prigulėd
Darbinir
naudą.

Ar vis
viai pr
draugių
nasi per
sis per
dalykas.
visą lieti
mentą
Darbinin

Kaip su
Lietuv

MA
17
24

M
\$20 QU
*****
*****

Ką Veikia Škotijos Lietuviai

Škotijoje, ypač Bellshill progresyviai lietuviai turi Lietuvių Darbininkų Draugiją, kurioje narių yra 96. Turi savo svetainę, rengia šokių vakarėlius, sukelia aukų svarbiems tikslams, platina lietuvių progresyvę spaudą, o žiemos sezonais rengia diskusijas. Į Lietuvių Darbininkų Draugiją gali įsirašyti visokių pakraipų žmonės, kaip vyrai, taip ir moterys. Negali prigulėti tik tokie, kaip žmogžudžiai, provokatoriai, vagys ir LDD šmeižikai arba Tarybų Lietuvos priešai, tautiečių išdavikai. Toki gaivalai mūsų draugijoje nepageidaujami.

Ar LDD nariai ap sunkinti mokesčiais? Visai ne. Vyras mėnesiui moka 6 penus, o moteris 3 penus. Ką LDD duoda savo nariams? Per vasarines šventes surengia išvažiavimą į pamarių ir bankietų veltui. Jeigu draugijos narys miršta, draugija nuperka vainiką arba bukieta gėlių. Vadinas, lietuviai, prigulėdami prie Lietuvių Darbininkų Draugijos, turi naudą.

Ar visi progresyviai lietuviai priklauso prie šios draugijos? Ne. Daugelis trinasi per vidurį. Tās trinamasis per vidurį labai negeras dalykas. Tad LDD kviečia visą lietuvių progresyvę elementą prigulėti Lietuvių Darbininkų Draugijai.

Kaip su Darbais

Lietuviam apie Bellshill

labai maža darbų. Anglies kasyklų nėra, palikę tik darbankiai. Jeigu kuris gauna į fabriką ar pas farmerį arba prie County, tai labai gerai. Bet kiek tenka patirti, tai reikia "tepti" užveizda. Reiškia, turi dalį savo uždarbui pragerti su užveizda.

Maistas labai brangus ir to paties negali gauti. Mėsos 8 uncijos su kaulu kainuoja 1 šilingas ir 2 penai. Piliėtis gauna pusantros uncijos sviesto, dvi uncijas sūrio, 1 unciją taukų, 2 uncijas bekonno ir t.t. per savaitę. Tą viską pasidėjus galima viena diena suvalgyti. Už unciją tabako arba 20 cigarečių, reikia mokėti 3 šilingus ir 6 penus, bet ir tų negali gauti. Tik tiek gerai, kad duonos ir bulvių dar gauni užtektinai, tai ir gyvena kaip "lordas".

Su iš Vokietijos importuotais lietuviais dar neteko susieiti. Jie kitose vietose turi išdirbti metus laiko už įvežimą į Britaniją.

Škotijoje yra nemažas skaičius lietuvių, kurie turi šiek tiek mokslo. Vieni iš jų neblogai vartoja lietuvių kalbą. Rodos galėtų parašyti iš mokslo šakų neblogų straipsnių į lietuvių progresyvę spaudą arba išversti iš anglų kalbos gražias apysakas. Jie galėtų rašyti ir politiniais klausimais į Liaudies Balsą, Laisvę ir Vilnių. Jūsų raštai tilps, nebijokit, tik rašykit.

Taigi, kviečiu jus, lietuviai, ki daktarai, mokytojai, mokytojos, chemikai, technikai

ir inžinieriai, parašyti ką nors į lietuvių darbininkų spaudą. Jūs visi neturtingų tėvų vaikai, taj ir parašykit ką nors tokio, kuo jūsų tėvai ir aplamai lietuviai galėtų pasinaudoti.

J. M. Klaitaitis

PRIE ŽEMAITES KAPO

(Atkelta nuo 6 pusl.)

nepamiršo jos. Vos tik pasirodo pirmosios pavasario žiutės, moksleiviai papuošia jomis rašytojos kapą. Vasarą Žemaitės kapas visuomet skęsta gėlėse, pasodintose darbščiomis jaunuolių rankomis. Kapą dažnai aplanko gimnazijų, mokytojų, seminarijos, prekybos ir amatų mokyklų, žemės ūkio technikumų ir kitų skaitlingų miestų mokyklų moksleiviai, darbininkai, valstiečiai, inteligentai.

Vyresnio amžiaus marijampoliečiai gerai atsimeina rašytoją, kurią jie pažinojo asmeniškai. Paskutiniuosius savo amžiaus metus Julija Žemaitė gyveno advokato Andriaus Bulotės šeimoje Marijampolėje. Hitlerini ai plėšikai nužudė advokatą Bulotą ir jo žmoną, sudegino namus, kuriuose gyveno rašytoja. Žemaitės atmintis tačiau pasiliko gyva marijampoliečių širdyse.

Rašytojos kapą amatų mokyklos mokiniai neseniai aptvėrė gražia tvorele, apsidino gėlėmis kapą ir pro jį einančią aleją. Gegužės 31 d. suėjo 103 metai nuo rašytojos gimimo dienos. Marijampolės visuomenė tinkamai atžymėjo šią datą. Tą dieną prie Žemaitės kapo atvyko tūkstančiai žmonių, ant kapo buvo padėta daugybė vainikų.

Draugijos Jėga

A. DRAUGELIS

Marijampolės valsčiaus žemės ūkio kooperacijos draugijos narys Juozas Juraitis, prieš tai akyliai sekęs kitus valstiečius, kaip šie pašaukti prie parodos jury komisijos pirmininko stalo, sumišta kaip vaikai, niekaip nesuprato to priežasties. Visi, rodos, kaip ir jis, mėtyti ir vėtyti, bet kai tik komisijos pirmininkas, įteikdamas už gerą pasirodymą garbės diplomą, ištiesia pasveikinti ranką, žiūrėk, ir susimaišo: užuot dešinę padavęs, kiša kairę. Bet štai ir jam, atsistojus prie stalo, išmušė ta pati mintis: kaip tvirtai nesilaikė, o vis dėlto staiga pajuto, kaip visą išmušė prakaitas.

Spausdamas rankose diplomą, jis apsigrįžta ir eina prie savųjų, liepyniečių. Jo kaimynai vis dar tebepljoja. Juraitis sukaitęs kažko rausiasi kišenėje, ir nepastebi, kaip jo diplomą, gautas už geriausius visoje Marijampolės apskrityje išaugintus cukrinius runkelius, atsiduria Zorskio rankose, o vėliau jį pagauna kiti.

— Sakykite, jūs man! Po 489 centnerių iš hektaro!

Toji daugybė vainikų ir gėlių rašytojos kape liūdią apie Lietuvos darbo žmonių didžiausią pagarbą ir meilę savo liaudies rašytojai.

Valstiečiai čia pat sumeta, kad Juraičiui pasisekė išauginti vidutiniškai po 110 centnerių daugiau, negu jie gavo.

Prie parodos komisijos staliuko, išgirdę savo pavardes, dideliais žingsniais eina vis nauji ir nauji žmonės. Juraitis pamažu vėl atsigauna. Atsikvošėjęs, jis grįžteli per petį galva į savo pažįstamus.

Suraukęs didelius, tartum krūmokšnius, antakius, sodriu bosu kalba Vincas Gaisrys:

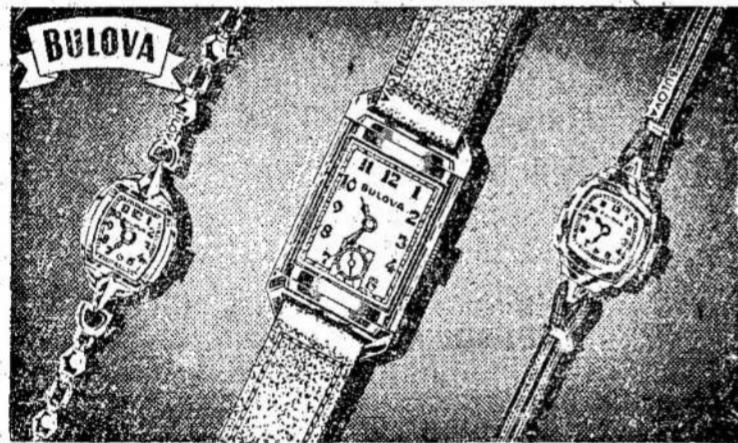
— Žemę tu, Juozai, užkerėjai, ar ką jau? Juk greta gyvename vienoje vietoje gal jau dvidešimt metų, o neatmenu, kad kada nors būtum mane aplenkęs.

Taip, Vincas su visais žemės darbais visuomet greičiau susidorodavo, negu Juraitis.

Tiesa, Juraitis Liepynų apylinkėje buvo ne vienas iš atsiliekančių, tačiau tai jo nei kiek neguodė. "Negi aš neišmoksiu taip gyventi, kad nei viena laukuose išaugusi varpa veltui nežūtų?" — ne sykį susimąstydavo Juozas.

(Bus daugiau)

ROMA. — 5,000 žibalo darbininkų buvo išėję į streiką ir privertė vyriausybę patenkinti jų reikalavimus.

MARIAN 17 jewels \$42.50	PRESIDENT 21 jewels \$45.00	CORONET 14 kt. gold \$57.50
--------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Mason Credit Jewellers

220 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$ 99.⁰⁰
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed MODERN

COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrines prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272 1-2 Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Harry R. Ranks Company

Laidotuvių Direktorai

Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina — Patarnavimas 24 Valandas

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Pranešimai

Montreal, Que.

Piknikas

Sekmadienį, rugpjūčio 8 d. įvyks LLD 137 kuopos rengiamas piknikas, Ville Lasalle, lietuvių piknikų vietoje.

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti piknike.

Pradžią 1 val. p.p.

Rengėjai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos antros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 12 dieną, 7 valandą vakare, Rusų svetainėje, 707 Barton St. E.

Prašau visus narius ir narys dalyvauti, nes yra visokių reikalų aptarti.

Dabar mes pakeitėm susirinkimą iš sekmadienio į ketvirtadienį, kad būtų patogiau nariams atsilankyti punktualiai.

J. Astylienė

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., 7.30 val. vakare, 160 Claremont St.

Prašome visus narius atsilankyti ir, svarbiausia, pasirūpinkite su nariniams mokėčiais, kad nesusispenduotumėt.

Prot. Rašt. S. Karvelis

REIKIA SUKNELIŲ OPERATORIŲ

Šviri, su oro apvalymo sistema, dirbtuvė, geras užmokestis, pastovus darbas, puikios darbo sąlygos.

Fashion Dress Co. Ltd.
110 Spadina Ave., Toronto

Puiki Vieta Vasarotojams Kanadoje

VICTORY INN

CRYSTAL BEACH, ONTARIO

Netoli nuo Amerikos rubežiaus. 10 Mylių nuo Buffalo
Ant pat Erie ežero kranto

Tai puikiausia vieta praleisti vakarus, savaitgalius, atostogas bei medaus mėnesį.

Moderniška virtuvė, maudynės, šviesūs ir švarūs kambariai ir kitoki vasarotojams patogumai teikiami už neaukštas kainas.

Rezervuokite vietas ar klauskite informacijų laiškais arba telefonuodami:

TEL. RIDGEWAY 240-Y

MORKIS BROLIAI, Savininkai

Torontiečių Rengiamas Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Sekmadienį, Rugpjūčio 8 d.

UKRAINŲ PIKNIKŲ VIETOJ

Palermo, Ont.

Apie 20 mylių nuo Toronto prie Nr. 5 kelio.
(Tarp Toronto ir Hamiltono)

Programa įvairi. Rengėjai pasirūpys pikniką padaryti idomų ir smagų.

PIKNIKO VIETOJE YRA MAUDYNĖS

Kviečiame Visus iš Aarti ir Toli

Neturinti automobilių galės nuvažiuoti autobusu, kuris išeis nuo 160 Claremont St. 1.30 po pietų.

Rengėjai

Visi į L. B. Pikniką

Torontiečių ruošiamas Liaudies Balso šešioliktas metinis piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio (August) 8 d., Ukrainų piknikų vietoje, Palermo, Ont. (Apie 20 mylių nuo Toronto ir apie 30 mylių nuo Hamiltono) prie Nr. 5 kelio.

Kadangi toje vietoje pirmą kartą lietuviai ruošia pikniką ir pats piknikas įvyks kiek toliau nuo didmiesčių, tai jo priruošimas ir dalyvavimas jame sudarys šiek tiek naujų uždavinių, kaip ruošėjams, taip ir piknike dalyvaujantiems.

Pikniko ruošėjai, torontiečiai, jau pora savaičių rūpestingai darbuojasi, kad Liaudies Balso metinis piknikas tikrai atžymėtų laikraščio gyvavimo šešiolikos metų sukaktį. Vyrų darbuojasi, kad piknikas būtų pilnai aprūpintas maisto produktais, gėrimais, žaislais, ir tinkama pikniko tvarka. Moterys ruošia puikų garbės stalą, užkandžius ir piknike dalyvaujančių papuošimą. Jaunuolės su bendra lietuvių talka praves populiarumo kontestą. Yra manoma, kad kandidatėmis į Liaudies Balso žvaigždes bus išstatyta torontiečių, hamiltoniečių ir gal kitų kolonijū lietuvaiteš.

Kaip Nuvažiuoti į Pikniką

Daugiausia svečių tikimasi atvyks su automobiliais. Važiuojant iš Toronto bei Hamiltono prašomi važiuoti Nr. 5 keliu. Pikniko vieta žinoma po vardu **Ukrainian Camp, Palermo, Ont.** Iš To-

Taisom ir naujus įdedam visokių rūšių pečius ir boilerius

Nickolos & Sons Co.

34 Grace St., Toronto
LO. 9966

nai kursuoja regulieriai keičiųjų autobusai, kuriais irgi galima nuvažiuoti ir parvažiuoti iš pikniko. Planuojančius vykti iš salės autobusu, prašome nesivėluoti.

Kadangi pikniko ruošėjai ruošiasi, kad visi piknike dalyvaujantieji būtų pilnai aprūpinti užkandžiais, tai tą reikimą ir prašome palikti pikniko ruošėjams.

Lietus ar Giedra —
Piknikas įvyks

Atsitikime, jei piknikui skelbiamą dieną lytų, tai vis tiek piknikas įvyktų Lietuvių salėje, bei salės darže, 160 Claremont St., Toronto.

Todėl prašome visus neabejojančiai ruoštis dalyvauti didžiojoje Liaudies Balso iškilmėje, šešioliktame metiniame piknike.

Rengėjai

Paieškojimas

Reikalinga mergina arba jauna moteris be vaikų prie namų darbo. Mokestis, užlaidymas, afidevitas apsigyventi Amerikoje. Parašyk viską, su paveikslu.

G. A. Baronas

11059 Dodge Rd. 2,
Van Dyke, Mich.,
USA

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Telefonuokit Mums, Kada Norėsit
Pasidėti Futras Vasarai

A. GARBENIS

Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO